



Patent- och marknadsdomstol

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag rörande inrättande av patent- och marknadsdomstolar.

Ändringarna innebär att domstolsprövningen av immaterialrättsliga-, marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga frågor ska samlas i två särskilda domstolar: i första instans Patent- och marknadsdomstolen och i andra instans Patent- och marknadsöverdomstolen. Ändringarna innefattar också bestämmelser om hur mål och ärenden ska handläggas i domstolarna och om domstolarnas sammansättning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2016.

Behandlade förslag

Proposition 2015/16:57 Patent- och marknadsdomstol.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Patent- och marknadsdomstol.....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	12
Propositionen.....	12
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Patent- och marknadsdomstol

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om patent- och marknadsdomstolar,
2. lag om ändring i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar,
3. lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk,
4. lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,
5. lag om ändring i patentlagen (1967:837),
6. lag om upphävande av lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.,
7. lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485),
8. lag om ändring i lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar,
9. lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
10. lag om ändring i firmalagen (1974:156),
11. lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157),
12. lag om ändring i lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister,
13. lag om upphävande av lagen (1977:729) om Patentbesvärsrätten,
14. lag om ändring i lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m.,
15. lag om ändring i lagen (1980:307) om skyldighet för utländska käreande att ställa säkerhet för rättegångskostnader,
16. lag om ändring i namnlagen (1982:670),
17. lag om ändring i lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare,
18. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
19. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
20. lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden,
21. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
22. lag om ändring i lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter,
23. lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220),
24. lag om ändring i lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden,
25. lag om ändring i lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar,
26. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
27. lag om ändring i rättshjälpslagen (1996:1619),
28. lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306),

29. lag om ändring i lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer,
 30. lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag,
 31. lag om ändring i försäkringsavtalslagen (2005:104),
 32. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551),
 33. lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.,
 34. lag om ändring i lagen (2006:484) om franchisegivares informations- skyldighet,
 35. lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ,
 36. lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
 37. lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579),
 38. lag om ändring i lagen (2010:510) om lufttransporter,
 39. lag om ändring i lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden,
 40. lag om ändring i lagen (2010:1390) om utnämning av domare,
 41. lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877),
 42. lag om ändring i lagen (2014:434) om ändring i patentlagen (1967:837),
 43. lag om ändring i lagen (2014:836) om näringsförbud,
 44. lag om ändring i lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:57 punkterna 1-44.

Stockholm den 25 februari 2016

På justitieutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M), Mats Pertoft (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Kent Ekeröth (SD), Anti Avsan (M), Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Roger Haddad (L), Linda Snecker (V), Andreas Carlson (KD), Lawen Redar (S) och Sanne Eriksson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet proposition 2015/16:57 Patent- och marknadsdomstol.

Inga motioner har väckts med anledning av förslaget.

Utskottet redovisar i bilaga 1 regeringens förslag till riksdagsbeslut. Regeringens lagförslag återges i bilaga 2.

Regeringen har begärt Lagrådets yttrande och i huvudsak följt Lagrådets synpunkter.

Utskottets överväganden

Patent- och marknadsdomstol

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Bakgrund

Rättsområden inom reformen

Immaterialrätten är en del av civilrätten och handlar om det rättsliga skyddet för intellektuella presentationer och kännetecken. Rättsområdet innefattar dels upphovsrätten och de närstående rättigheterna, t.ex. skydd för litterära och konstnärliga verk, dels det industriella rättsskyddet, t.ex. skyddet för mönster, uppfinningar samt varu- och näringskännetecken.

Immaterialrätten syftar bl.a. till att främja skapande, innovation och teknikspridning.

Det immaterialrättsliga skyddet uppkommer på olika sätt, beroende på rättigheternas slag. På upphovsrättens område uppstår det formlöst. Det industriella rättsskyddet kräver ofta registrering. Skydd för varu- och näringskännetecken kräver registrering eller inarbetning.

Rättsområdet har en stark internationell prägel. Såväl Sverige som EU är parter till en rad konventioner på området. Det finns också omfattande EU-regleringar på området.

Marknadsföringsrätten syftar till att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter samt att motverka en marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare.

Konkurrensrätten syftar till att undanröja hinder för en effektiv konkurrens i näringslivet och därigenom skapa en sund marknad. Inom EU är reglerna dessutom avsedda att bidra till att skapa en gemensam marknad.

Propositionen

Reformbehovet

Regeringen framhåller i propositionen vikten av skydda immateriella rättigheter och av att undanröja hindren för en effektiv konkurrens. Av stor betydelse i sammanhanget är moderna och tydliga regelverk samt en ändamålsenlig domstolsprövning med enhetlig prejudikatbildning. Enligt regeringen är det ineffektivt att inte handlägga de aktuella målen och ärendena gemensamt. Därför görs bedömningen att domstolsprövningen av de immaterialrättsliga, marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga målen och ärendena bör vara enhetlig och koncentrerad. Detta kommer att leda till en snabbare och bättre

handläggning, ett bättre utnyttjande av kompetens och minskad undersysselsättning.

Omfattningen av reformen

Regeringen föreslår att samtliga immaterialrättsliga mål och ärenden som för närvarande handläggs i allmän domstol och Patentbesvärsrätten samt mål om vägrad firmaregistring som handläggs i allmän förvaltningsdomstol ska samlas. Vidare föreslås att marknadsföringsrättsliga mål och ärenden ska samlas med de immaterialrättsliga målen. Även när det gäller konkurrensrättsliga mål och ärenden föreslår regeringen att dessa omfattas av samlingen men att talan om skadestånd även ska kunna prövas av allmän domstol enligt vanliga forumregler. Regeringen framhåller att det finns flera beröringspunkter mellan de immaterialrättsliga och konkurrensrättsliga målen.

Regeringen bedömer att mål om namn och utgivningsbevis för periodiska tidskrifter inte har ett tydligt samband med de mål och ärenden som föreslås samlas och att de därför inte bör omfattas av den föreslagna reformen. Inte heller mål om statsstöd bör omfattas av reformen. Regeringen bedömer vidare att mål om statsstöd och enligt lagen om offentlig upphandling inte heller bör omfattas av reformen trots att dessa mål har konkurrensrättsliga inslag.

Lämplig domstol

I propositionen resonerar regeringen kring vilken domstol som framstår som bäst lämpad att pröva målen och drar slutsatsen att övervägande skäl talar för prövning inom ramen för de allmänna domstolarna. Detta innebär ökad flexibilitet och minskad sårbarhet samt ett mer rationellt utnyttjande av resurserna.

Det är också angeläget att prövningen koncentreras till en domstol i varje instans. Regeringen anger också att domstolarna bör vara särskilda domstolar. Särskilda domstolar är specialiserade på en eller flera måltyper, har exklusiv behörighet att pröva dessa samt har särskilda namn. Dessutom kan ledamöter med särskilda kunskaper vara anställda i domstolen som t.ex. tekniska råd.

Som namn föreslås Patent- och marknadsdomstolen samt Patent- och marknadsöverdomstolen. Regeringen föreslår att Stockholms tingsrätt och Svea hovrätt ska utgöra de föreslagna domstolarna och betonar behovet av goda nationella och internationella kommunikationer. Vidare påpekas att Stockholms tingsrätt redan handlägger många av de aktuella målen och ärendena.

En prioriterad målgrupp

I propositionen framhålls att de domare som handlägger målen kontinuerligt bör ägna sig främst åt detta, och målen bör alltså läggas på en särskild avdelning. Även om det inte bör vara vattentäta skott mellan den avdelningen och övriga domstolen ska Patent- och marknadsdomstolens mål inte kunna prioriteras ned till förmån för andra mål på domstolen. Detta uppnås lättast genom

att de domare som ska handlägga Patent- och marknadsdomstolens mål utses särskilt.

Instansordningen och prejudikat

I likhet med den principiella inställningen när det gäller instansordningen ska tyngdpunkten ligga i första instans, och därför är det viktigt med en resursstark och kompetent tingsrätt.

Regeringen föreslår att Patent- och marknadsöverdomstolens avgöranden som huvudregel inte ska kunna överklagas men att det ska finnas en s.k. ventil som möjliggör för domstolen att tillåta överklaganden om de rör frågor av intresse från prejudikatsynpunkt. Brottmål ska kunna överklagas till Högsta domstolen enligt reglerna i rättegångsbalken. Regeringen framhåller att en förkortad instansordning inte får införas på bekostnad av en fungerande prejudikatbildning men framhåller samtidigt intresset av skyndsamhet. Ett fullföljdsförbud med ventil är enligt regeringen ett beprövat och lämpligt sätt att balansera dessa båda intressen. När det gäller företagskoncentrationer pekar regeringen särskilt på att det i dessa mål finns ett stort behov av att skyndsamt få ett slutligt avgörande och regeringen anser därför att ett fullföljdsförbud inte bör kombineras med en ventil i dessa fall.

Patent- och marknadsdomstolens behörighet

Regeringen föreslår att Patent- och marknadsdomstolen ska vara exklusivt behörig att pröva immaterialrättsliga, marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga mål enligt de materiella lagar som räknas upp i den nya lagen men att arbetstvister ska vara undantagna. Några andra tvister faller också utanför, t.ex. mål om bättre rätt eller tvistig överlåtelse.

Regeringen vill också ge Patent- och marknadsdomstolen möjlighet att, om det är lämpligt, pröva även andra tvistemål i samband med mål där domstolen har exklusiv behörighet. Målen ska i så fall handläggas gemensamt. Det kan ha ett stort processuellt värde att sammanhängande frågor kan prövas i ett sammanhang, och dessutom medför det ofta besparingar såväl för parterna som för domstolen.

Eftersom Patent- och marknadsdomstolen enligt förslaget ska vara exklusiv domstol för de immaterialrättsliga brotten uppkommer frågan hur blandade åtal ska hanteras, dvs. när någon åtalas även för andra brott, där det möjligen även finns andra medåtalade. Regeringen anser att Patent- och marknadsdomstolen bör ha möjlighet att pröva mål med blandade åtal, även där någon av de tilltalade inte är åtalad för något brott där domstolen har exklusiv behörighet. Däremot bör det inte ges möjlighet att pröva blandade åtal i de patent- och växtförädlarrättsliga brottmålen eftersom det där föreslås särskilda sammansättningsregler. Vidare anser regeringen att domstolen bör ha möjlighet att pröva frågor om förverkande och företagsbot som riktas mot någon annan än den tilltalade.

Ändringar till följd av förslagen

Eftersom samtliga mål som nu prövas i Patentbesvärsrätten och i Marknadsdomstolen kommer att prövas i annan domstol föreslår regeringen att dessa båda domstolar ska avvecklas och att lagarna om dessa ska upphävas.

Handläggningen i patent- och marknadsdomstolarna

Regeringen föreslår att rättegångsbalkens regler om tvistemål och brottmål ska tillämpas vid handläggning av mål och att ärendelagen ska tillämpas vid handläggning av ärenden som inleds med ansökan. Dock påpekas i propositionen att det i likhet med tidigare finns behov av särbestämmelser och att det bör anges i den nya lagen om patent- och marknadsdomstolar. Exempel på särbestämmelser är möjligheten att hålla huvudförhandlingar om försvarsuppfinningar inom stängda dörrar. Regeringen anser att vissa särbestämmelser bör tas bort, t.ex. den nu rådande regeln om förlängd tid för överklagande av Patentbesvärsrättens beslut.

När det gäller partsförhållanden uppger regeringen att ärendelagens bestämmelser om beslutsmyndighet som part inte bör tillämpas mot ett meddelat patent eller mot registrering av ett mönster, en växtförädlarrätt eller ett varumärke. Tvåpartsprocesser är huvudregeln i domstolarna. Detta leder till bättre utredning, tydligare prejudikatbildning och tydliggör domstolens roll som tvistlösningsorgan. När det finns två enskilda motparter riskerar beslutsmyndighetens roll som part att skapa en oklar situation.

När det gäller sekretess är det viktigt att bestämmelserna motsvarar den i lagen om Patentbesvärsrätten eftersom en patentansökan blir offentlig först efter en viss tid.

Regeringen föreslår att det införs en bestämmelse om möjlighet att i ärenden hålla förhör med en part under sanningsförsäkran.

Rörande rättegångskostnader i invändningsärenden föreslår regeringen att huvudregeln bör bara att vardera parten ska stå för sina rättegångskostnader. Ett invändningsförfarande kan vara ett viktigt komplement till den granskning som utförts av registreringsmyndigheten, och det finns därför ett allmänt intresse av att den som vill fullfölja en invändning mot en registrering inte avskräcks av ett eventuellt kostnadsansvar.

Sammansättningsregler

I propositionen redogör regeringen för hur sammansättningen av domare bör se ut i de olika mål och ärenden som patent- och marknadsdomstolarna ska hantera. Målen är ofta mycket komplicerade och kräver djupgående specifiserade kunskaper inom teknik eller ekonomi. Därför blir sammansättningen anorlunda. Regeringen framhåller behovet av flexibilitet och betonar att målen bör kunna handläggas i den sammansättning som i varje enskilt fall framstår som den mest lämpliga.

Regeringen anser inte att det bör införas regler om plenum eller förstärkt sammansättning i Patent- och marknadsöverdomstolen. Även om Patent- och

marknadsöverdomstolen i praktiken kommer att vara sista instans för de flesta mål och ärenden kommer dock Högsta domstolen genom möjligheten till ventil att ha ansvar för prejudikatbildningen.

Regeringen föreslår att de tekniska ledamöterna i patent- och marknadsdomstolarna ska vara anställda patentråd och särskilt förordnade tekniska experter. De tekniska ledamöternas medverkan är av avgörande betydelse, och de svarar för bedömningen av invecklade tekniska frågor. De ekonomiska experter som behövs vid marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga mål föreslås inte vara anställda vid domstolarna utan i stället vara särskilt förordnade. De behövs inte på samma sätt som de tekniska experterna vid handläggningen av målen utan främst vid huvudförhandlingar. Ersättningen till de tekniska och ekonomiska experterna är i dag så låg att det inte motsvarar deras lön för tiden de lägger ned i domstol. Därför bör ersättningssystemet ses över, anser regeringen.

En effektiv handläggning

Regeringen föreslår utökade möjligheter att kumulera mål, dvs. handlägga målen gemensamt i en rättegång. Vidare föreslås en utvidgad tillämpning av preklusionsreglerna, dvs. att inte tillåta att en part åberopar ny bevisning i ett sent skede eller i överrätten. Även i indispositiva tvistemål och ärenden ska preklusionsreglerna tillämpas.

Regeringen anser också att det inte ska vara möjligt att i ärenden om beviljande av patent ändra patentkraven i överrätt.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att den nya lagen ska träda i kraft den 1 september 2016 och föreslår ett flertal övergångsregler. Samtliga mål och ärenden i Patentbesvärsrätten och Marknadsdomstolen kommer att prövas i annan domstol. Patentbesvärsrätten och Marknadsdomstolen kommer därför att avvecklas och de pågående målen överförs till Patent- och marknadsdomstolen, eller i vissa fall till allmän förvaltningsrätt. Reformen innebär en stor omställning för flera av de berörda domstolarna, men det är ändå viktigt att verksamheten kan bedrivas med hög kvalitet och effektivt inför, under och efter ikraftträdandet.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag innebär att domstolsprövningen av de immaterialrättsliga, marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga målen och ärendena samlas i särskilda domstolar inom ramen för de allmänna domstolarna.

Enligt utskottets mening kommer förslaget att leda till en mer bärkraftig dömande verksamhet där resurser och kompetens används mer effektivt. Detta torde enligt utskottets uppfattning komma att innebära en mer effektiv och rättssäker handläggning. Förslaget underlättar också för utvecklingen av en enhetlig praxis inom berörda områden. En samlad domstolsprövning blir också

mer lättöverskådlig för parterna som inte behöver föra processer i olika domstolar.

Utskottet finner att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformade och att de bör antas. Med detta föreslår utskottet att riksdagen antar de lagförslag som läggs fram i propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:57 Patent- och marknadsdomstol:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om patent- och marknadsdomstolar.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patentlagen (1967:837).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i mönsterkyddslagen (1970:485).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i firmalagen (1974:156).
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157).
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1977:729) om Patentbesvärsträtten.
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1980:307) om skyldighet för utländska kärke att ställa säkerhet för rättegångskostnader.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i namnlagen (1982:670).
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare.

18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619).
19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden.
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvlederprodukter.
23. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220).
24. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden.
25. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar.
26. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker.
27. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i rättshjälpslagen (1996:1619).
28. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306).
29. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer.
30. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag.
31. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsavtalslagen (2005:104).
32. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).
33. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.
34. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet.
35. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ.
36. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486).
37. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579).
38. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:510) om lufttransporter.

39. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden.
40. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1390) om utnämning av domare.
41. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877).
42. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:434) om ändring i patentlagen (1967:837).
43. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:836) om näringsförbud.
44. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar.

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om patent- och marknadsdomstolar

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller handläggningen av mål och ärenden i Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen samt sådan handläggning i Högsta domstolen som följer av bestämmelser i denna lag.

2 § Patent- och marknadsdomstol är Stockholms tingsrätt.
Patent- och marknadsöverdomstol är Svea hovrätt.

3 § Patent- och marknadsdomstolens domar och beslut får överklagas till Patent- och marknadsöverdomstolen, om inte något annat är föreskrivet.

Patent- och marknadsöverdomstolens domar och beslut i brottmål får överklagas till Högsta domstolen, om inte något annat är föreskrivet.

Patent- och marknadsöverdomstolens domar och beslut i tvistemål och ärenden får inte överklagas. Patent- och marknadsöverdomstolen får dock, utom i de fall som avses i 4 kap. 13 § konkurrenslagen (2008:579), tillåta att ett avgörande överklagas till Högsta domstolen om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen.

4 § Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, patentlagen (1967:837), lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m. och växtförädlarrättslagen (1997:306),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), firmalagen (1974:156), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter och varumärkeslagen (2010:1877),

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet

i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud och lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, och

4. annan lag.

5 § I samband med ett tvistemål som avses i 4 § får Patent- och marknadsdomstolen pröva även ett annat tvistemål mellan samma eller olika parter, om domstolen anser att det är lämpligt med hänsyn till utredningen och övriga omständigheter. Domstolen får dock inte pröva en tvist som ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

6 § Bestämmelserna i 19 kap. 3–12 §§ rättegångsbalken ska tillämpas även i förhållande till Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen, varvid Patent- och marknadsdomstolen ska jämföras med en sådan annan allmän underrätt som avses i 19 kap. 9 § första stycket rättegångsbalken. Vid åtal för brott enligt de lagar som avses i 4 § 1 ska dock inte 19 kap. 3, 6 och 7 §§ rättegångsbalken tillämpas.

7 § Patent- och marknadsöverdomstolen prövar ansökningar om resning, klagan över domvilla och återställande av försutten tid när det gäller en dom eller ett beslut av Patent- och marknadsdomstolen eller ett avgörande av en förvaltningsmyndighet, om avgörandet skulle ha överklagats till Patent- och marknadsdomstolen. Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalken om ansökan avser ett avgörande i ett mål och annars lagen (1996:242) om domstolsärenden.

2 kap. Ledamöter

1 § I Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen ska det finnas lagfarna domare och patentråd.

I domstolarna dömer också tekniska och ekonomiska experter och nämndemän. Patentråd och tekniska experter benämns i denna lag tekniska ledamöter.

Rättens ordförande ska alltid vara en lagfaren domare.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utser vilka av de lagfarna domarna i Stockholms tingsrätt och Svea hovrätt som ska tjänstgöra i Patent- och marknadsdomstolen eller Patent- och marknadsöverdomstolen.

3 § I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av patentråd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer anställer vikarier för patentråd samt förordnar tekniska och ekonomiska experter i Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen.

Tekniska och ekonomiska experter förordnas för viss tid. Om det medan en teknisk eller ekonomisk expert deltar i behandlingen av ett mål

eller ärende inträffar en omständighet som medför att förordnandet upphör att gälla, ska förordnandet ändå gälla i det pågående målet eller ärendet. Den som ska tjänstgöra som teknisk eller ekonomisk expert ska vara svensk medborgare och får inte vara underårig, i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

4 § En teknisk ledamot ska ha teknisk eller annan relevant utbildning och erfarenhet av sådana sakfrågor som handläggs i patent- och marknadsdomstolarna.

En ekonomisk expert ska ha ekonomisk eller annan relevant utbildning och erfarenhet av sådana sakfrågor som handläggs i patent- och marknadsdomstolarna.

5 § De nämndemän som ska medverka i Patent- och marknadsdomstolens avgöranden ska vara nämndemän i Stockholms tingsrätt.

De nämndemän som ska medverka i Patent- och marknadsöverdomstolens avgöranden ska vara nämndemän i Svea hovrätt.

3 kap. Förfarandet

Handläggning av mål

1 § Vid handläggning av mål tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om tvistemål eller brottmål, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

Handläggning av ärenden

2 § Vid handläggning av ärenden som inleds i Patent- och marknadsdomstolen genom överklagande av en förvaltningsmyndighets beslut tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

Det är särskilt reglerat att lagen om domstolsärenden i vissa fall är tillämplig även vid handläggning av ärenden som inleds i Patent- och marknadsdomstolen genom ansökan.

3 § Patent- och registreringsverket ska inte vara part i domstolen i ärenden om invändning mot ett meddelat patent enligt patentlagen (1967:837) eller mot en registrering enligt mönsterskyddslagen (1970:485) eller varumärkeslagen (2010:1877). Statens jordbruksverk ska inte vara part i domstolen i ärenden om invändning mot en registrering enligt växtförädlarrättslagen (1997:306).

4 § I ärenden om invändning mot ett meddelat patent enligt patentlagen (1967:837) eller mot en registrering enligt mönsterskyddslagen (1970:485), växtförädlarrättslagen (1997:306) eller varumärkeslagen (2010:1877) ska vardera parten svara för sina rättegångskostnader om det inte finns särskilda skäl.

Handläggning av mål om utdömande av vite

5 § Mål om utdömande av vite ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet.

Förening av mål och ärenden

6 § Även i andra fall än de som regleras i rättegångsbalken får mål eller ärenden som avses i 1 kap. 4 § handläggas gemensamt med andra mål eller ärenden som avses i 1 kap. 4 § i en rättegång, om domstolen anser att det är lämpligt med hänsyn till utredningen och övriga omständigheter. Mål eller ärenden där det finns behov av teknisk sakkunskap får dock inte handläggas i samma rättegång som mål eller ärenden där det finns behov av ekonomisk sakkunskap.

Mål och ärenden som handläggs gemensamt får särskiljas när det finns skäl för det.

7 § Ett tvistemål som avses i 1 kap. 4 § och ett tvistemål som avses i 5 § samma kapitel ska handläggas gemensamt i en rättegång.

Omröstning

8 § Om både lagfarna domare och tekniska ledamöter eller ekonomiska experter ingår i rätten, ska vid omröstning först de lagfarna domarna säga sin mening och därefter de tekniska ledamöterna eller ekonomiska experterna. Om målet eller ärendet har beretts av en viss ledamot säger han eller hon sin mening först.

Nya omständigheter och ny bevisning

9 § Bestämmelserna i 42 kap. 15 och 15 a §§ och 50 kap. 25 § tredje stycket rättegångsbalken ska tillämpas även i tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten och i ärenden.

Förhör med en part under sanningsförsäkran

10 § I ett ärende får det hållas förhör med en part under sanningsförsäkran enligt 37 kap. rättegångsbalken.

4 kap. Sammansättningen i Patent- och marknadsdomstolen**Mål**

1 § Vid huvudförhandling i mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två tekniska ledamöter. Om det finns skäl för det får antalet lagfarna domare utökas med en. Detsamma gäller i fråga om antalet tekniska ledamöter. Om det inte finns behov av teknisk sakkunskap får rätten i stället bestå av tre lagfarna domare.

I de fall som avses i 1 kap. 3 a § andra och tredje styckena rättegångsbalken ska rätten bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

2 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid annan handläggning som inte sker vid huvudförhandling bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till målet eller frågan, får dock rätten ha den sammansättning som anges i 1 § första stycket vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid prövning av frågor som hör till rättegången.

3 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen, i de fall som avses i 1 kap. 3 d § första stycket rättegångsbalken, bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

4 § Vid huvudförhandling i mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två ekonomiska experter. Om det finns skäl för det får antalet lagfarna domare utökas med en. Detsamma gäller i fråga om antalet ekonomiska experter. Om det inte finns behov av ekonomisk sakkunskap får rätten i stället bestå av tre lagfarna domare.

I de fall som avses i 1 kap. 3 a § andra och tredje styckena rättegångsbalken ska rätten bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

5 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid annan handläggning som inte sker vid huvudförhandling bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till målet eller frågan, får dock rätten ha den sammansättning som anges i 4 § första stycket vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid prövning av frågor som hör till rättegången.

6 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen, i de fall som avses i 1 kap. 3 d § första stycket rättegångsbalken, bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

Ärenden

7 § Vid avgörande i sak av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av tre ledamöter, av vilka minst en ska vara lagfaren domare och, om det finns behov av teknisk sakkunskap, en eller två ska vara tekniska ledamöter. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till ärendet får rätten bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två ska vara tekniska ledamöter.

Om det är tillräckligt med hänsyn till ärendet, får Patent- och marknadsdomstolen i stället bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

Vid annan handläggning av ett ärende som avses i första stycket ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

8 § Vid avgörande i sak av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av tre ledamöter, av vilka minst en ska vara lagfaren domare och, om det finns behov av ekonomisk sakkunskap, en eller två ska vara ekonomiska experter. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till ärendet får rätten bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två ska vara ekonomiska experter.

Om det är tillräckligt med hänsyn till ärendet, får Patent- och marknadsdomstolen i stället bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

Vid annan handläggning av ett ärende som avses i första stycket ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

Beredningsåtgärder

9 § I fråga om beredningsåtgärder i sådana mål och ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 och 3 tillämpas 1 kap. 3 e § rättegångsbalken.

Teknisk eller ekonomisk sakkunskap

10 § Om det ska ingå andra än lagfarna domare i rätten, bestämmer rättens ordförande vilken eller vilka tekniska ledamöter eller ekonomiska experter som ska ingå med hänsyn till vilken sakkunskap som behövs och övriga förhållanden i målet eller ärendet.

Förhinder för en ledamot

11 § Om Patent- och marknadsdomstolen i ett ärende som avses i 1 kap. 4 § eller i ett mål som avses i samma paragraf 1 eller 3 består av fler än två ledamöter och en av ledamöterna får förhinder sedan huvudförhandling eller motsvarande handläggning har påbörjats, är rätten ändå domför om en av de kvarvarande ledamöterna är lagfaren domare.

5 kap. Sammansättningen i Patent- och marknadsöverdomstolen

Mål

1 § Vid avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av minst tre lagfarna domare. Om tre lagfarna domare har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska dock minst fyra lagfarna domare delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Om en eller flera tekniska ledamöter har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska minst samma antal tekniska ledamöter delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Patent- och marknadsöverdomstolen är dock domför utan tekniska ledamöter om medverkan av sådana ledamöter inte behövs. Fler

än fem lagfarna domare och tre tekniska ledamöter får inte delta i rättens avgörande.

Vid beslut om avskrivning av ett mål som avses i första stycket efter återkallelse eller efter det att ett överklagande förfallit vid ett sammanträde som avses i 50 kap. 10 § eller 51 kap. 10 § rättegångsbalken får rätten bestå av en lagfaren domare. Detsamma gäller vid beslut om undanröjande av Patent- och marknadsdomstolens avgörande sedan käromålet återkallats.

2 § Vid annan handläggning än avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 1 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana mål ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En teknisk ledamot får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

3 § Vid avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av minst tre lagfarna domare. Om tre lagfarna domare har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska dock minst fyra lagfarna domare delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Om en eller flera ekonomiska experter har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska minst samma antal ekonomiska experter delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Patent- och marknadsöverdomstolen är dock domför utan ekonomiska experter om medverkan av sådana experter inte behövs. Fler än fem lagfarna domare och tre ekonomiska experter får inte delta i rättens avgörande.

Vid beslut om avskrivning av ett mål som avses i första stycket efter återkallelse eller efter det att ett överklagande förfallit vid ett sammanträde som avses i 50 kap. 10 § eller 51 kap. 10 § rättegångsbalken får rätten bestå av en lagfaren domare. Detsamma gäller vid beslut om undanröjande av Patent- och marknadsdomstolens avgörande sedan käromålet återkallats.

4 § Vid annan handläggning än avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 3 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana mål ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En ekonomisk expert får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

Ärenden

5 § Vid avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av fyra ledamöter. Om Patent- och marknadsdomstolen har bestått av fyra ledamöter ska Patent- och marknadsöverdomstolen i stället bestå av fem ledamöter. Antalet tekniska ledamöter som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara detsamma som antalet tekniska ledamöter som har deltagit i Patent-

och marknadsdomstolens avgörande. Antalet lagfarna domare som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara fler än antalet lagfarna domare som har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande.

Om det i Patent- och marknadsöverdomstolen inte finns behov av medverkan av tekniska ledamöter, trots att en eller flera sådana ledamöter har deltagit i Patent- och marknadsdomstolen, ska rätten i stället för det som anges i första stycket bestå av tre lagfarna domare. Detsamma gäller om Patent- och marknadsdomstolen har bestått av en lagfaren domare.

Vid beslut om avskrivning av ett ärende som avses i första stycket efter återkallelse och vid undanröjande av Patent- och marknadsdomstolens avgörande sedan ansökan återkallats får rätten bestå av en lagfaren domare.

6 § Vid annan handläggning än avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana ärenden ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En teknisk ledamot får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

7 § Vid avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av fyra ledamöter. Om Patent- och marknadsdomstolen har bestått av fyra ledamöter ska Patent- och marknadsöverdomstolen i stället bestå av fem ledamöter. Antalet ekonomiska experter som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara detsamma som antalet ekonomiska experter som har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande. Antalet lagfarna domare som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara fler än antalet lagfarna domare som har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande.

Om det i Patent- och marknadsöverdomstolen inte finns behov av medverkan av ekonomiska experter, trots att en eller flera sådana experter har deltagit i Patent- och marknadsdomstolen, ska rätten i stället för det som anges i första stycket bestå av tre lagfarna domare. Detsamma gäller om Patent- och marknadsdomstolen har bestått av en lagfaren domare.

Vid beslut om avskrivning av ett ärende som avses i första stycket efter återkallelse och vid undanröjande av Patent- och marknadsdomstolens avgörande sedan ansökan återkallats får rätten bestå av en lagfaren domare.

8 § Vid annan handläggning än avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 3 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana ärenden ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En ekonomisk expert får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

Beredningsåtgärder

9 § I fråga om beredningsåtgärder i sådana mål och ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 och 3 tillämpas 2 kap. 4 § femte och sjätte styckena rättegångsbalken.

Särskilda rättsmedel

10 § Vid prövning av en ansökan om resning, klagan över domvilla eller återställande av försutten tid när det gäller ett mål eller ärende som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En teknisk ledamot får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare.

Vid prövning av en ansökan om resning, klagan över domvilla eller återställande av försutten tid när det gäller ett mål eller ärende som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En ekonomisk expert får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare.

Teknisk eller ekonomisk sakkunskap

11 § Om det ska ingå andra än lagfarna domare i rätten, bestämmer rättens ordförande vilken eller vilka tekniska ledamöter eller ekonomiska experter som ska ingå med hänsyn vilken sakkunskap som behövs och övriga förhållanden i målet eller ärendet.

Förhinder för en ledamot

12 § Om Patent- och marknadsöverdomstolen i ett ärende som avses i 1 kap. 4 § eller i ett mål som avses i samma paragraf 1 eller 3 består av fler än två ledamöter och en av ledamöterna får förhinder sedan huvudförhandling eller motsvarande handläggning har påbörjats, är rätten ändå domför om en av de kvarvarande ledamöterna är lagfaren domare.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

I mål om tillämpningen av denna lag är Stockholms tingsrätt behörig domstol. Vid prövningen av sådant mål skall tingsrätten och, om talan fullföljs, hovrätten ha den sammansättning som anges i 66 och 67 §§ patentlagen (1967:837).

9 §¹

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

2. Mål som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.

¹ Senaste lydelse 1992:125.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

Härigenom föreskrivs att 53 b, 53 e, 56 b och 58 §§ lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

53 b §¹

På yrkande av upphovsmannen eller hans eller hennes rättsinnehavare eller av den som på grund av upplåtelse har rätt att utnyttja verket får domstolen vid vite förbjuda den som vidtar eller medverkar till en åtgärd som innebär intrång eller överträdelse som avses i 53 § att fortsätta med åtgärden.

Om kändan visar sannolika skäl för att en åtgärd som innebär intrång eller överträdelse som avses i 53 §, eller medverkan till åtgärden, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta med åtgärden, eller medverkan till den, förringar värdet av den ensamrätt som upphovsrätten medför, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *intill* dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång eller överträdelse som avses i 53 §.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om kändan ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar kändan förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats

Om kändan visar sannolika skäl för att en åtgärd som innebär intrång eller överträdelse som avses i 53 §, eller medverkan till åtgärden, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta med åtgärden, eller medverkan till den, förringar värdet av den ensamrätt som upphovsrätten medför, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *till* dess att målet slutligt har avgjorts eller *något* annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång eller överträdelse som avses i 53 §.

¹ Senaste lydelse 2009:109. Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2005:360.

enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

53 e §²

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av den domstol där rättegång om intrånget eller överträdelsen pågår. I övrigt gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i 58 § för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång eller överträdelse. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång eller överträdelse, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.*

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. *För prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken.* Domstolen får bestämma att vardera parten ska

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång eller överträdelse, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.*

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

² Senaste lydelse 2009:109. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

svara för sina rättegångskostnader.

Talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt informationsföreläggande.

En talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet.

56 b §³

Ett beslut om intrångsundersökning meddelas av den domstol där rättegång som rör intrånget pågår. Om rättegång inte är inledd, gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i 58 § för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång eller överträdelse. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av upphovsmannen eller upphovsmannens rättsinnehavare eller den som på grund av upplåtelse har rätt att utnyttja verket. Om rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under rättegång.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av upphovsmannen eller upphovsmannens rättsinnehavare eller den som på grund av upplåtelse har rätt att utnyttja verket. Om en rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång.

³ Senaste lydelse 2009:109. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

58 §⁴

Rätt domstol i mål om ljudradio- eller televisionsutsändning i strid mot denna lag är Stockholms tingsrätt. Detsamma gäller i mål om ersättning som avses i 16 b § andra stycket, 17 och 18 §§, 26 a § första stycket eller 47 § och i mål i vilket motsvarande ersättning begärs på grund av en hänvisning i 45, 46, 48, 49 eller 49 a § samt i mål om ersättning för utnyttjande med stöd av 42 e § eller ersättning för en sådan vidaresändning som avses i 42 f §.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller inträngsundersökning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

⁴ Senaste lydelse 2014:884.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Vad som i denna lag sägs om böter ska även gälla utdömda viten, som

1. har förelagts part eller annan till fullgörande av en skyldighet i en rättegång,

2. i Sverige har förelagts av Konsumentombudsmannen, Konkurrensverket, *Stockholms tingsrätt* i mål enligt marknadsföringslagen (2008:486) eller Marknadsdomstolen,

3. i Finland har dömts ut av överklagande av ett avgörande av denna domstol, av Högsta domstolen.

Vad som sägs i första stycket gäller även tvangsgebyr som i Norge har förelagts av Forbrukerombudet och som har godkänts av näringsidkaren eller har dömts ut av domstol.

Det som i denna lag sägs om böter ska även gälla utdömda viten, som

1. har förelagts *en* part eller *någon* annan till fullgörande av en skyldighet i en rättegång,

2. i Sverige har förelagts av Konsumentombudsmannen, Konkurrensverket *eller domstol* i ett mål *eller ärende som avses i 1 kap. 4 § 3 lagen (2016:000) om patent- och marknadsdomstolar*,

av Marknadsdomstolen eller, efter

Första stycket gäller även tvangsgebyr som i Norge har förelagts av Forbrukerombudet och som har godkänts av näringsidkaren eller har dömts ut av domstol.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om verkställighet av vite som enligt 4 § första stycket 2 förelagts av Stockholms tingsrätt eller Marknadsdomstolen.

¹ Senaste lydelse 2008:489.

5 Förslag till lag om ändring i patentlagen (1967:837)

Härigenom föreskrivs i fråga om patentlagen (1967:837)¹ dels att 27, 67, 68, 69 och 75 §§ ska upphöra att gälla, dels att 26, 36, 57 b, 57 e, 59 b, 65 och 66 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §²

Ett slutligt beslut av patentmyndigheten om en ansökan om patent får överklagas av sökanden, om det har gått honom eller henne emot. Ett slutligt beslut enligt 8 c § tredje stycket får överklagas av sökanden. Ett slutligt beslut om en invändning mot patent får överklagas av patenthavaren och invändaren, om det har gått den som vill klaga emot. Om invändaren återkallar sin talan, får denna ändå prövas om det finns särskilda skäl.

Ett beslut, genom vilket en begäran om återupptagning enligt 15 § tredje stycket eller 19 § andra stycket har avslagits eller ett yrkande om överföring enligt 18 § har bifallits, får överklagas av sökanden. Ett beslut, genom vilket ett yrkande om överföring enligt 18 § har avslagits, får överklagas av den som har framställt yrkandet.

Ett beslut, genom vilket ett yrkande om förordnande enligt 22 § sjätte stycket har avslagits, får överklagas av den som har framställt yrkandet.

Bestämmelser om överklagande

Ett slutligt beslut av patentmyndigheten om en ansökan om patent och ett slutligt beslut enligt 8 c § tredje stycket får överklagas av sökanden. Ett slutligt beslut om en invändning mot patent får överklagas av patenthavaren och invändaren.

Ett beslut genom vilket en begäran om återupptagning enligt 15 § tredje stycket eller 19 § andra stycket har avslagits eller ett yrkande om överföring enligt 18 § har bifallits får överklagas av sökanden. Ett beslut genom vilket ett yrkande om överföring enligt 18 § har avslagits får överklagas av den som har framställt yrkandet.

Ett beslut genom vilket ett yrkande som avses i 22 § sjätte stycket har avslagits får överklagas av den som har framställt yrkandet.

¹ Lagen omtryckt 1983:433.

Senaste lydelse av

27 § 2014:289

67 § 2005:692

68 § 2013:84

69 § 1977:730

75 § 2010:1395.

² Senaste lydelse 2014:289. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

av beslut enligt 42, 72 eller 73 §
finns i 75 §.

36 §³

Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för internationell nyhetsgranskning eller internationell förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att ansökningen har bedömts omfatta av varandra oberoende uppfinningar och att sökanden inte inom föreskriven tid har betalat tilläggsavgift enligt konventionen om patentsamarbete, *skall* patentmyndigheten pröva om bedömningen var riktig. Om patentmyndigheten finner att bedömningen var riktig, *skall* den del av ansökningen som inte har varit föremål för sådan granskning eller prövning anses återkallad hos patentmyndigheten, om inte sökanden betalar föreskriven avgift till myndigheten inom två månader från det myndigheten sände en underrättelse till honom om sitt ställningstagande. Om patentmyndigheten finner att bedömningen inte var riktig, *skall* myndigheten fortsätta handläggningen av ansökningen i dess helhet.

Ett beslut enligt första stycket, genom vilket patentmyndigheten har funnit att en patentansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar, får överklagas av sökanden. *Vad som sägs i 27 § första och andra styckena skall tillämpas.*

Om *rätten* finner patentmyndighetens beslut riktigt, räknas fristen för att betala sådan avgift som avses i första stycket andra meningen från det att patentmyndigheten sände en

Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för internationell nyhetsgranskning eller internationell förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att ansökningen har bedömts omfatta av varandra oberoende uppfinningar och att sökanden inte inom föreskriven tid har betalat tilläggsavgift enligt konventionen om patentsamarbete, *ska* patentmyndigheten pröva om bedömningen var riktig. Om patentmyndigheten finner att bedömningen var riktig, *ska* den del av ansökningen som inte har varit föremål för sådan granskning eller prövning anses återkallad hos patentmyndigheten, om inte sökanden betalar föreskriven avgift till myndigheten inom två månader från det *att* myndigheten sände en underrättelse till honom *eller henne* om sitt ställningstagande. Om patentmyndigheten finner att bedömningen inte var riktig, *ska* myndigheten fortsätta handläggningen av ansökningen i dess helhet.

Ett beslut enligt första stycket genom vilket patentmyndigheten har funnit att en patentansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar får överklagas av sökanden.

Om *domstolen* finner att patentmyndighetens beslut *är* riktigt, räknas fristen för att betala *en* sådan avgift som avses i första stycket andra meningen från det att patentmyndigheten sände en

³ Senaste lydelse 1993:1406.

underrättelse till sökanden om *underrättelse till sökanden om att rättens lagakraftvunna beslut.* *domstolens beslut har fått laga kraft.*

57 b §⁴

På yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till patentintrång att fortsätta med det.

Om käranden visar sannolika skäl för att intrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till patentet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *intill* dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Om käranden visar sannolika skäl för att intrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till patentet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *till* dess att målet slutligt har avgjorts eller *något* annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång. *Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.*

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med sådan talan får *En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.*

⁴ Senaste lydelse 2009:111. Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2005:289.

talans föras om nytt vitesförbud.

57 e §⁵

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av domstol som avses i 65 §.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. *För prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken.* Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

Talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt informationsföreläggande.

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Ett beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet.

59 b §⁶

Ett beslut om intrångsundersökning meddelas av domstol som avses i 65 §.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen. Om rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen. Om *en* rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

⁵ Senaste lydelse 2009:111. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

⁶ Senaste lydelse 2009:111. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under rättegång. I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då *en* rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan *har* uppkommit under *en* rättegång.

65 §

Stockholms tingsrätt är rätt domstol i mål som gäller

1. bättre rätt till patentsökt uppfinning,

2. patents ogiltighet eller överföring av patent,

3. meddelande av tvångslicens, fastställande av nya villkor för eller upphävande av sådan licens eller rätt som avses i 53 § andra stycket,

4. patentintrång,

5. fastställelse enligt 63 § eller

6. bestämmande av ersättning enligt 78 §.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag. Detsamma gäller i mål om bättre rätt till patentsökt uppfinning.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

66 §⁷

I mål som anges i 65 § är tingsrätten domför med fyra ledamöter, av vilka två skall vara lagfarna och två tekniskt sakkunniga. Fler än tre lagfarna och tre tekniskt sakkunniga ledamöter får inte sitta i rätten. En av de lagfarna ledamöterna skall vara rättens ordförande.

Vid avgörande av mål utan

Slutliga beslut av patentmyndigheten och beslut enligt 26 § andra och tredje styckena, 36, 42, 72 eller 73 § får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet.

Bestämmelserna i 22 § sjätte

⁷ Senaste lydelse 1986:233.

huvudförhandling, liksom vid handläggning som inte sker vid huvudförhandling eller syn på stället, är tingsrätten dock domför med en lagfaren ledamot. I sådana fall får inte fler än en lagfaren och en tekniskt sakkunnig ledamot sitta i rätten. Därvid är den lagfarna ledamoten rättens ordförande.

stycket tillämpas på handlingar som kommer in till Patent- och marknadsdomstolen, Patent- och marknadsöverdomstolen eller Högsta domstolen.

Utöver vad som följer av 5 kap. 1 § rättegångsbalken ska ett sammanträde i ett ärende enligt denna lag hållas inom stängda dörrar, om den patentansökan som prövas i ärendet inte är tillgänglig för var och en enligt 22 §.

Ett överklagande till Patent- och marknadsöverdomstolen eller Högsta domstolen får inte avse andra patentkrav än sådana som har prövats genom det överklagade beslutet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har avgjorts av Patentbesvärsrätten före ikraftträdandet.
 3. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

6 Förslag till lag om upphävande av lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.

Härigenom föreskrivs att lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m. ska upphöra att gälla.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Mål och ärenden som vid ikraftträdandet handläggs i Marknadsdomstolen och som har inletts genom ett överklagande av en dom eller ett beslut av tingsrätt ska överlämnas till Patent- och marknadsöverdomstolen. Övriga mål och ärenden som vid ikraftträdandet handläggs i Marknadsdomstolen ska lämnas över till Patent- och marknadsdomstolen.
3. De upphävda bestämmelserna i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller fortfarande.

7 Förslag till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485)

Härigenom föreskrivs i fråga om mönsterskyddslagen (1970:485)¹
dels att 47 och 52 §§ ska upphöra att gälla,
dels att 21, 22, 31, 31 b, 35 b, 35 e, 37 b och 43 §§ ska ha följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §²

Talan mot slutligt beslut av registreringsmyndigheten i ett ärende angående ansökan om registrering av mönster får föras av sökanden, om beslutet gått honom emot. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot registrering får överklagas av mönsterhavaren och invändaren, om det har gått den som vill klaga emot. Återkallar invändaren sin talan, får den ändå prövas, om det finns särskilda skäl.

Mot beslut, varigenom begäran om återupptagning enligt 14 § fjärde stycket avslagits eller yrkande om överföring enligt 17 § bifallits, får talan föras av sökanden. Den som framställt yrkande om överföring får föra talan mot beslut varigenom yrkandet avslagits.

Ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten i ett ärende om ansökan om registrering av mönster får överklagas av sökanden. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot registrering får överklagas av mönsterhavaren och invändaren.

Ett beslut genom vilket en begäran om återupptagning enligt 14 § fjärde stycket har avslagits eller ett yrkande om överföring enligt 17 § har bifallits får överklagas av sökanden. Den som framställt ett yrkande om överföring får överklaga ett beslut genom vilket yrkandet har avslagits.

22 §³

Ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten enligt 21 § får överklagas till patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten får överklagas

Ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet.

¹ Senaste lydelse av

47 § 2010:1397

52 § 2004:1154.

² Senaste lydelse 2002:570.

³ Senaste lydelse 2010:1397. Ändringen innebär bl. a. att andra stycket tas bort.

till Högsta förvaltningsdomstolen inom två månader från beslutets dag. Därvid tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om överklagande av kammarrättens beslut. Patentbesvärslagens beslut ska innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning i Högsta förvaltningsdomstolen och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

31 §⁴

Allmän domstol ska på talan därom häva en registrering av ett mönster helt eller delvis, om hinder mot mönsterrätt har förelagat enligt 1–4 a §§ och hindret fortfarande består eller om registrering har skett i strid med 13 § andra stycket.

En registrering får hävas delvis endast om mönsterhavaren yrkar det eller medger ett yrkande om det och mönstret i ändrad form bibehåller sin identitet och uppfyller förutsättningarna för skydd enligt denna lag.

Registreringen får inte hävas på den grunden att den som fått registreringen endast varit berättigad till viss andel i mönsterrätten.

När domen vunnit laga kraft ska den sändas till registreringsmyndigheten för anteckning i mönsterregistret.

Domstolen ska på yrkande häva en registrering av ett mönster helt eller delvis, om hinder mot mönsterrätt har funnits enligt 1–4 a §§ och hindret fortfarande består eller om registrering har gjorts i strid med 13 § andra stycket.

En registrering får inte hävas på den grunden att den som har fått registreringen endast varit berättigad till viss andel i mönsterrätten.

När domen har fått laga kraft ska den sändas till registreringsmyndigheten för anteckning i mönsterregistret.

31 b §⁵

Allmän domstol kan förklara en mönsterrätt ogiltig även efter det att den har upphört eller uppgivits.

I fråga om sådan talan skall bestämmelserna i 31 a § tillämpas.

Domstolen får förklara en mönsterrätt ogiltig även efter det att den har upphört eller uppgivits.

I fråga om en sådan talan ska bestämmelserna i 31 a § tillämpas.

35 b §⁶

På yrkande av mönsterhavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja mönstret får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till mönsterintrång att fortsätta med det.

⁴ Senaste lydelse 2012:447.

⁵ Senaste lydelse 2002:570.

⁶ Senaste lydelse 2009:112. Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2005:291.

Om kändan visar sannolika skäl för att intrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till mönstret, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *intill* dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om kändan ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar kändan förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utskningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

Om kändan visar sannolika skäl för att intrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till mönstret, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *till* dess att målet slutligt har avgjorts eller *något* annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

35 e §⁷

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av den domstol där rättegång om intrånget pågår. I övrigt gäller i fråga om behörig domstol det som

⁷ Senaste lydelse 2009:112. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

föreskrivs i 43 och 52 §§ för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. *För* prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

Talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt informationsföreläggande.

37 b §⁸

Ett beslut om inträngsundersökning meddelas av den domstol där rättegång som rör intrånget pågår. Om rättegång inte är inledd, gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i 43 och 52 §§ för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång. Det som sägs i

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Ett beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet.

⁸ Senaste lydelse 2009:112. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av mönsterhavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja mönstret. Om rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under rättegång.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av mönsterhavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja mönstret. Om rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång.

43 §⁹

Finnes ej enligt rättegångsbalken behörig domstol för talan om bättre rätt till mönster, om hävande av mönsterregistrering, om överföring av sådan registrering, om ogiltigförklaring av en mönsterrätt enligt 31 b §, om rätt som avses i 32 § andra stycket, om ersättning enligt 40 § andra stycket eller om fastställelse enligt 41 §, väcks talan vid Stockholms tingsrätt.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i

1. mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, och

2. mål som avses i artikel 81 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

⁹ Senaste lydelse 2002:570.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har avgjorts av Patentbesvärsrätten före ikraftträdandet.
3. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar

dels att 14 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 24 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

Meddelas förordnande att uppfinning skall hållas hemlig, utgår skälig ersättning av allmänna medel för den skada som uppkommer genom förordnandet.

Meddelas förordnande enligt 13 §, utgår skälig ersättning av allmänna medel för den rätt till uppfinningen som förordnandet avser och för den ytterligare skada som förordnandet medför.

Talan om ersättning enligt denna paragraf väckes vid Stockholms tingsrätt. I mål om sådan ersättning gäller i fråga om tingsrättens och hovrättens sammansättning 66 och 67 §§ patentlagen (1967:837).

Om ett beslut meddelas om att en uppfinning ska hållas hemlig, lämnas skälig ersättning av allmänna medel för den skada som uppkommer genom beslutet.

Om ett beslut meddelas enligt 13 §, lämnas skälig ersättning av allmänna medel för den rätt till uppfinningen som beslutet avser och för den ytterligare skada som beslutet medför.

24 §

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

¹ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Härigenom föreskrivs att 67 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lantmäterimyndighetens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I fråga om beslut, där ansökan om eller anmälan för registrering avskrivits eller registrering vägrats enligt denna lag, gäller att beslutet får överklagas inom två månader från den dag då det meddelades.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Föreslagen lydelse

67 §²

Lantmäterimyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av den statliga lantmäterimyndigheten att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett beslut som gäller avskrivning av en ansökan eller anmälan om registrering eller vägrad registrering får överklagas inom två månader från dagen för beslutet.

Länsstyrelsens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 1987:128.

² Senaste lydelse 1998:379.

10 Förslag till lag om ändring i firmalagen (1974:156)

Härigenom föreskrivs i fråga om firmalagen (1974:156)¹
dels att 16 q och 29 §§ ska upphöra att gälla,
dels att 15, 16 b, 16 j, 16 k, 16 m, 16 p, 16 r, 18 d, 20 b, 24, 25 och
28 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §²

På yrkande av den som har lidit firmaintrång får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till intrånget att fortsätta med det.

Om käranden visar sannolika skäl för att firmaintrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till näringskännetecknet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *intill* dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Om käranden visar sannolika skäl för att firmaintrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till näringskännetecknet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *till* dess att målet slutligt har avgjorts eller *något* annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

¹ Senaste lydelse av
16 q § 2010:1889
29 § 2010:1889.

² Senaste lydelse 2010:1889.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet. Talan ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

16 b §³

Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol, eller ansöka om hävning av registreringen hos berörd registreringsmyndighet enligt 16 c–16 q §§ (administrativ hävning).

Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol eller ansöka om hävning av registreringen hos berörd registreringsmyndighet enligt 16 c–16 r §§ (administrativ hävning).

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 9 §, 10 § första stycket 1–4, 16 § andra stycket eller 16 a § får också inledas av en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

16 j §⁴

Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet ska överlämnas till *tingsrätt*.

Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet ska överlämnas till *domstol*.

En begäran om överlämnande ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från den dag då underrättelsen om bestridandet sändes till sökanden. I sin begäran ska sökanden ange de omständigheter och de bevis som åberopas, samt ange vad som ska styrkas med varje bevis. Sökanden ska samtidigt ge in de skriftliga bevis och andra handlingar som åberopas.

Har sökanden begärt överlämnande i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig. Har sökanden inte begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet avskrivas.

Om sökanden har begärt överlämnande i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till domstolen. Om sökanden inte har begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet skrivas av.

³ Senaste lydelse 2014:813.

⁴ Senaste lydelse 2010:1889.

16 k §⁵

En underrättelse om att innehavaren har bestritt ansökan enligt 16 j § första stycket ska innehålla en upplysning om

1. att sökanden kan begära överlämnande till *tingsrätt*,
1. att sökanden kan begära överlämnande till *domstol*,
2. inom vilken tid en sådan begäran ska ges in,
3. vad en sådan begäran ska innehålla, och
4. vad som i övrigt anges i 16 j §.

16 m §⁶

Innehavaren av en registrering som hävts enligt 16 l § får ansöka om återvinning. En sådan ansökan ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från dagen för beslutet.

Har innehavaren ansökt om återvinning i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till *en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig*. I annat fall ska registreringsmyndigheten avvisa ansökan.

Om innehavaren *har* ansökt om återvinning i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till *domstolen*. I annat fall ska registreringsmyndigheten avvisa ansökan.

16 p §⁷

Om ett ärende har överlämnats till *en tingsrätt*, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till registreringsmyndigheten. De handlingar som sökanden gett in ska anses som stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när *rätten* beslutar om målets handläggning.

Om ett ärende har överlämnats till *domstolen*, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till registreringsmyndigheten. De handlingar som sökanden *har* gett in ska anses som *en* stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när *domstolen* beslutar om målets handläggning.

16 r §⁸

Om ett ärende har överlämnats till *en tingsrätt* ska käranden betala föreskriven tilläggsavgift. I ett sådant fall ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla tilläggsavgiften.

Om ett mål där registreringsmyndigheten har beslutat om hävning avvisas av *tingsrätten* på grund av att tilläggsavgiften inte

Om ett ärende har överlämnats till *domstolen* ska käranden betala föreskriven tilläggsavgift. I ett sådant fall ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla tilläggsavgiften.

Om ett mål där registreringsmyndigheten har beslutat om hävning avvisas av *domstolen* på grund av att tilläggsavgiften inte

⁵ Senaste lydelse 2010:1889.

⁶ Senaste lydelse 2010:1889.

⁷ Senaste lydelse 2010:1889.

⁸ Senaste lydelse 2014:250.

har betalats, ska *tingsrätten* samtidigt undanröja registreringsmyndighetens beslut.

har betalats, ska *domstolen* samtidigt undanröja registreringsmyndighetens beslut.

18 d §⁹

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av den domstol där rättegång om intrånget pågår. I övrigt gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i 24 § för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Bestlut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.*

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. *För prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.*

Talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt informationsföreläggande.

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.*

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet.

⁹ Senaste lydelse 2009:113. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

20 b §¹⁰

Ett beslut om intrångsundersökning meddelas av den domstol där rättegång som rör intrånget pågår. Om rättegång inte är inledd, gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i 24 § för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av den som lider skada av kännetecknet eller dess användning. Om rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under rättegång.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av den som lider skada av kännetecknet eller dess användning. Om *en* rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då *en* rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan *har* uppkommit under *en* rättegång.

24 §¹¹

Om det inte finns någon domstol som enligt rättegångsbalken är behörig att ta upp ett mål om hävning av registreringen av en firma, om firmaintrång eller om fastställelse, väcks talan vid Stockholms tingsrätt.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför

¹⁰ Senaste lydelse 2009:113. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

¹¹ Senaste lydelse 2010:1889.

domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller inträngsundersökning.

25 §¹²

En domstol ska underrätta registreringsmyndigheten om en dom som gäller *Domstolen ska underrätta registreringsmyndigheten om en dom som gäller*

1. hävning av en registrering av en firma, eller
2. intrång i en registrerad firma.

Domstolen ska även underrätta registreringsmyndigheten om en dom i ett mål i vilket förts fastställelsetalan avseende en registrerad firma.

28 §¹³

Ett beslut enligt 16 l § om administrativ hävning av en registrering av en firma får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut *genom vilket ett ärende har överlämnats till tingsrätt* eller *avskrivits* enligt 16 j § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till *tingsrätt* inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

Ett beslut enligt 16 l § om administrativ hävning av en registrering av en firma får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut *om överlämnande till domstol* eller *avskrivning* enligt 16 j § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till *Patent- och marknadsdomstolen* inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

¹² Senaste lydelse 2010:1889.

¹³ Senaste lydelse 2010:1889.

11 Förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157)

Härigenom föreskrivs att 21 § handelsregisterlagen (1974:157) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en ansökan eller anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a eller 17 §.

Föreslagen lydelse

21 §¹

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en ansökan eller anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a eller 17 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2008:92.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag tillämpas *ej* på

1. mål som enligt lag får upptas endast av viss tingsrätt eller som *skall* handläggas av tingsrätt i annan sammansättning än som anges i rättegångsbalken,

2. mål som *skall* handläggas av tingsrätt med tillämpning av konkurslagen (1987:672) eller lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion,

3. mål om skadestånd i anledning av brott, om talan *föres* i samband med åtal för brottet,

4. mål om ersättning för yrkesskada, när tvisten *ej* rör kollektivavtals rätta innebörd.

Lagen *skall* inte tillämpas på mål som rör arbetstagare som avses i 1 § lagen (1994:260) om offentlig anställning, när tvisten gäller

1. fråga som rör anställning av arbetstagare utan att enbart avse tvist om kollektivavtal,

2. tjänstgöringsskyldighet för ordinarie domare enligt lagen (1994:261) om fullmaktsanställning.

Lagen *skall* inte heller tillämpas

1 kap.

2 §²

Denna lag tillämpas *inte* på

1. mål som enligt lag får upptas endast av *en* viss tingsrätt eller som *ska* handläggas av *en* tingsrätt i *en* annan sammansättning än som anges i rättegångsbalken,

2. mål som *ska* handläggas av tingsrätt med tillämpning av konkurslagen (1987:672) eller lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion,

3. mål om skadestånd i anledning av brott, om talan *förs* i samband med åtal för brottet,

4. mål om ersättning för yrkesskada, när tvisten *inte* rör kollektivavtals rätta innebörd,

5. mål som avses i 1 kap. 4 § 1 och 3 lagen (2016:000) om patent- och marknadsdomstolar, och

6. mål som avses i artikel 81 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning och artikel 96 i rådets förordning (EG) nr 207/2009 om gemenskapsvarumärken.

Lagen *ska* inte tillämpas på mål som rör arbetstagare som avses i 1 § lagen (1994:260) om offentlig anställning, när tvisten gäller

Lagen *ska* inte heller tillämpas

¹ Lagen omtryckt 1977:530.

² Senaste lydelse 1996:1055.

på andra mål som rör arbetstagare hos arbetsgivare med offentlig ställning, när tvisten gäller en fråga som är reglerad i lag eller annan författning och det i samma författning föreskrivs att beslut i frågan får överklagas hos regeringen, en förvaltningsdomstol eller en förvaltningsmyndighet.

på andra mål som rör arbetstagare hos arbetsgivare med offentlig ställning, när tvisten gäller en fråga som är reglerad i lag eller annan författning och det i samma författning föreskrivs att beslut i frågan får överklagas till regeringen, en förvaltningsdomstol eller en förvaltningsmyndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

13 Förslag till lag om upphävande av lagen (1977:729) om Patentbesvärsrätten

Härigenom föreskrivs att lagen (1977:729) om Patentbesvärsrätten ska upphöra att gälla.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Mål som vid ikraftträdandet handläggs i Patentbesvärsrätten och som rör överklagande av beslut av Patent- och registreringsverket enligt namnlagen (1982:670) och lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden ska överlämnas till allmän förvaltningsdomstol.
3. Övriga mål som vid ikraftträdandet handläggs i Patentbesvärsrätten ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m.

dels att 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 8 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Beträffande mål *vari* talan förs mot sökande av europeiskt patent om bättre rätt till den patentsökta uppfinningen *såvitt avser* Sverige eller annan stat, som är bunden av det till den europeiska patentkonventionen den 5 oktober 1973 hörande erkännandeprotokollet, gäller *bestämmelserna i* 2–6 §§. Med fördragsslutande stat avses *därvid* stat, som är bunden av nämnda protokoll.

Beträffande mål *där* talan förs mot sökande av *ett* europeiskt patent om bättre rätt till den patentsökta uppfinningen *i fråga om* Sverige eller *en* annan stat som är bunden av det till den europeiska patentkonventionen den 5 oktober 1973 hörande erkännandeprotokollet gäller 2–6 och 8 §§. Med fördragsslutande stat avses *i detta fall* en stat som är bunden av nämnda protokoll.

8 §

Rätt domstol för ett mål som enligt denna lag får tas upp av svensk domstol är Patent- och marknadsdomstolen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:307) om skyldighet för utländska kärke att ställa säkerhet för rättegångskostnader

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1980:307) om skyldighet för utländska kärke att ställa säkerhet för rättegångskostnader ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Säkerhet behöver inte ställas i

1. mål som handläggs enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister,
2. mål och ärenden vid mark- och miljödomstol enligt
 - jordabalken,
 - 21 kap. 1 § första stycket 2 miljöbalken som är ansökningsmål eller 21 kap. 1 § första stycket 5 miljöbalken som avser ersättning vid ingripande av det allmänna,
 - lagen (1933:269) om ägofred,
 - lagen (1945:119) om stängselskyldighet för järnväg m.m.,
 - fastighetsbildningslagen (1970:988),
 - rennäringslagen (1971:437),
 - väglagen (1971:948),
 - lagen (1971:1037) om äganderättsutredning och legalisering,
 - lagen (1972:114) med anledning av konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning,
 - expropriationslagen (1972:719),
 - lagen (1973:1084) om avveckling av vissa godmanskap för delägare i skifteslag,
 - ledningsrättslagen (1973:1144),
 - anläggningslagen (1973:1149),
 - lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
 - bostadsförvaltningslagen (1977:792),
 - lagen (1978:160) om vissa rörledningar,
 - jordförvärvslagen (1979:230),
 - skogsvårdslagen (1979:429),
 - lagen (1985:139) om ersättning för intrång i enskild fiskerätt,
 - lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter,
 - kulturmiljölagen (1988:950),
 - minerallagen (1991:45),
 - bostadsrättslagen (1991:614),
 - lagen (1995:1649) om byggande av järnväg,
 - ellagen (1997:857),
 - lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar,

¹ Senaste lydelse 2013:550.

- naturgaslagen (2005:403), och
 - plan- och bygglagen (2010:900),
 - 3. växelmål och checkmål,
 - 4. mål som har tagits upp efter offentlig stämning, och
 - 5. mål vid förvaltningsdomstol 5. mål vid förvaltningsdomstol.
eller marknadsdomstolen.
- Säkerhet behöver inte heller ställas i annat fall om talan väcks genom genstämmning.
-

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

16 Förslag till lag om ändring i namnlagen (1982:670)

Härigenom föreskrivs i fråga om namnlagen (1982:670)¹
dels att 43 § ska upphöra att gälla,
dels att 42 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

42 §

Ett slutligt beslut av *patent- och registreringsverket* får överklagas av sökanden, om beslutet har gått emot honom eller henne. Beslut, som innebär att en ansökan bifalls trots att en invändning har framställts, får överklagas av den som har gjort invändningen. Återkallar *denne* sin talan får invändningen ändå prövas, om det finns särskilda skäl.

Beslut som avses i första stycket får överklagas till *patentbesvär-rätten genom besvär*.

Ett slutligt beslut av *Patent- och registreringsverket* får överklagas av sökanden. Beslut som innebär att en ansökan bifalls trots att en invändning har framställts får överklagas av den som har gjort invändningen. Återkallar *han eller hon* sin talan får invändningen ändå prövas, om det finns särskilda skäl.

Beslut som avses i första stycket får överklagas till *den förvalt-ningsrätt inom vars domkrets klaganden var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet. Om det inte finns någon sådan behörig domstol, överklagas beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har avgjorts av Patentbesvär-rätten före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 1982:1134.
Senaste lydelse av 43 § 2010:1459.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare

dels att 1 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 3 a, 5 a och 5 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Om ett villkor, som en näringsidkare ställer upp när han ingår eller avser att ingå avtal med en annan näringsidkare, är att anse som oskäligt mot denne, *kan Marknadsdomstolen* förbjuda näringsidkaren att i fortsättningen ställa upp samma eller väsentligen samma villkor i liknande fall. Ett sådant förbud *kan* också riktas mot någon som är anställd hos näringsidkaren eller mot någon annan som handlar på *dennes* vägnar.

Första stycket gäller även villkor som en myndighet eller ett annat offentligt organ ställer upp för ett avtal med en näringsidkare enligt vilket *denne skall* tillhandahålla varor eller tjänster mot betalning.

Om ett villkor som en näringsidkare ställer upp när han *eller hon* ingår eller avser att ingå avtal med en annan näringsidkare är att anse som oskäligt mot denne, *får Patent- och marknadsdomstolen* förbjuda näringsidkaren att i fortsättningen ställa upp samma eller väsentligen samma villkor i liknande fall. Ett sådant förbud *får* också riktas mot någon som är anställd hos näringsidkaren eller mot någon annan som handlar på *näringsidkarens* vägnar.

Första stycket gäller även villkor som en myndighet eller ett annat offentligt organ ställer upp för ett avtal med en näringsidkare enligt vilket *han eller hon ska* tillhandahålla varor eller tjänster mot betalning.

3 a §

Om en sammanslutning av näringsidkare gör sannolikt att utgången i målet kan ha betydande intresse för medlemmarna i sammanslutningen, får domstolen efter ansökan av sammanslutningen tillåta att den, vid sidan av en enskild part, medverkar i förfarandet och i samband med det åberopar bevisning.

En ansökan om medverkan ska

¹ Senaste lydelse 2002:354.

vara skriftlig och innehålla de skäl som den grundas på.

Parterna ska beredas tillfälle att yttra sig över ansökan. Ansökan får inte bifallas om parten på den sidan som ansökan om medverkan avser motsätter sig detta.

5 §²

Förbud *skall* förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Talan om utdömande av vite förs vid *allmän domstol* av den som ansökt om förbudet.

Förbud *ska* förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

En talan om utdömande av vite förs vid *Patent- och marknadsdomstolen* av den som *har* ansökt om förbudet.

5 a §

Delgivning av domar och beslut som innefattar ett vitesföreläggande får ske enligt 34–37 §§ delgivningslagen (2010:1932) endast om det med beaktande av vad som har framkommit i det enskilda delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

5 b §

I mål enligt 1 § får rätten bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål som har inletts i tingsrätt eller hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Om huvudförhandling har inletts före ikraftträdandet ska handläggningen i tingsrätten eller hovrätten dock slutföras enligt äldre bestämmelser.

² Senaste lydelse 1985:220.

18 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 6 § sparbankslagen (1987:619)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap. 6 §²

Ett beslut av registreringsmyndigheten *som innebär* att en anmälan *avskrivits eller en registrering har vägrats* enligt 3 § andra stycket får överklagas *hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet*. Detsamma gäller ett sådant beslut av registreringsmyndigheten som avses i 7 kap. 7 § tredje stycket och 8 kap. 8 §.

Ett beslut av registreringsmyndigheten att *skriva av* en anmälan om registrering eller att *vägra* registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 7 kap. 7 § tredje stycket och 8 kap. 8 §. *Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

² Senaste lydelse 2004:304.

19 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2015/16:4

Föreslagen lydelse

15 kap.

6 §

Ett beslut av Bolagsverket som innebär att anmälan har skrivits av eller registrering har vägrats enligt 4 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller ett beslut av Bolagsverket som avses i 4 a §, 7 kap. 15 §, 8 kap. 2, 6, 9 eller 17 §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 § samt beslut i ett tillståndsärende enligt 6 kap. 3, 4 eller 11 §, 8 kap. 3–5 §§, 10 kap. 14 § 2 eller 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 12 kap. 36 §.

Ett beslut av Bolagsverket att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 4 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av Bolagsverket som avses i 4 a §, 7 kap. 15 §, 8 kap. 2, 6, 9 eller 17 §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 § samt beslut i ett tillståndsärende enligt 6 kap. 3, 4 eller 11 §, 8 kap. 3–5 §§, 10 kap. 14 § 2 eller 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 12 kap. 36 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Skatteverkets beslut enligt 12 kap. 13 § om hinder mot verkställande av fusionsplan får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

20 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §²

Slutliga beslut av Patent- och registreringsverket i ärenden om utgivningsbevis får överklagas hos Patentbesvärsrätten inom två månader från dagen för beslutet.

Patentbesvärsrättens slutliga beslut får överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet. Därvid tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om överklagande av kammarrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut ska innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning i Högsta förvaltningsdomstolen och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

Ett slutligt beslut av Patent- och registreringsverket i ett ärende om utgivningsbevis får överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har avgjorts av Patentbesvärsrätten före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 2002:911.

² Senaste lydelse 2010:1404.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Härigenom föreskrivs att 27 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

27 §¹

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En förvaltningsmyndighets beslut att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2011:722.

22 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter

dels att 9 b, 9 e och 12 b §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 14 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 b §¹

På yrkande av innehavaren av kretsmönstret eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja kretsmönstret får domstolen vid vite förbjuda den som vidtar eller medverkar till en åtgärd som innebär intrång att fortsätta med åtgärden.

Om käranden visar sannolika skäl för att en åtgärd som innebär intrång, eller medverkan till åtgärden, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta med åtgärden, eller medverkan till den, förringar värdet av ensamrätten till kretsmönstret, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *intill* dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens

Om käranden visar sannolika skäl för att en åtgärd som innebär intrång, eller medverkan till åtgärden, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta med åtgärden, eller medverkan till den, förringar värdet av ensamrätten till kretsmönstret, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *till* dess att målet slutligt har avgjorts eller *något* annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

¹ Senaste lydelse 2009:114.

bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

9 e §²

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av den domstol där rättegång om intrånget pågår. I övrigt gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i rättegångsbalken om tvistemål som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. *För prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken.* Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Ett beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet.

² Senaste lydelse 2009:114. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt informationsföreläggande.

12 b §³

Ett beslut om intrångsundersökning meddelas av den domstol där rättegång som rör intrånget pågår. Om rättegång inte är inledd, gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i rättegångsbalken om tvistemål som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av innehavaren av kretsmönstret eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja kretsmönstret. Om rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under rättegång.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av innehavaren av kretsmönstret eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja kretsmönstret. Om en rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång.

14 §⁴

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken

³ Senaste lydelse 2009:114. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

⁴ Tidigare 14 § upphävd genom 2005:304.

om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller inträngsundersökning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

23 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 13 § stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap. 13 §¹

Registreringsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Registreringsmyndighetens beslut enligt denna lag och beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län enligt 12 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Om registreringsmyndighetens beslut överklagas skall registreringsmyndigheten föra talan för det allmänna. Överklagas domstolens beslut av registreringsmyndigheten, skall överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Vad som sägs i första och andra styckena om registreringsmyndigheten och dess beslut gäller länsstyrelsen i Stockholms län och dess beslut när det är fråga om beslut enligt 12 §.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1995:1360. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena tas bort.

24 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden

dels att 1 a, 3, 4, 7, 8 c och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 4 a, 4 b, 9 a och 9 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §¹

Bestämmelserna i 3–9 §§ denna lag tillämpas också när Konsumentombudsmannen fullgör sina skyldigheter som behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen.

Bestämmelserna i 3–9 b §§ denna lag tillämpas också när Konsumentombudsmannen fullgör sina skyldigheter som behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen.

3 §

Är ett avtalsvillkor som avses i 1 § med hänsyn till pris och övriga omständigheter oskäligt mot konsumenten, får *Marknadsdomstolen* förbjuda näringsidkaren att i framtiden i liknande fall använda samma eller väsentligen samma villkor, om förbudet är *påkallat* från allmän synpunkt eller annars ligger i konsumenternas eller konkurrenternas intresse.

Om ett avtalsvillkor som avses i 1 § med hänsyn till pris och övriga omständigheter *är* oskäligt mot konsumenten, får *Patent- och marknadsdomstolen* förbjuda näringsidkaren att i framtiden i liknande fall använda samma eller väsentligen samma villkor, om förbudet är *motiverat* från allmän synpunkt eller annars ligger i konsumenternas eller konkurrenternas intresse.

Ett förbud *kan* meddelas även anställda hos näringsidkaren och andra som handlar på *dennes* vägnar.

Ett förbud *får* meddelas även anställda hos näringsidkaren och andra som handlar på *näringsidkarens* vägnar.

En sammanslutning av näringsidkare som använder eller rekommenderar användning av ett oskäligt avtalsvillkor får förbjudas att i framtiden använda eller rekommendera villkoret.

Ett förbud *skall* förenas med vite, om inte detta av särskilda skäl är obehövligt.

Ett förbud *ska* förenas med vite, om inte detta av särskilda skäl är obehövligt.

¹ Senaste lydelse 2007:2.

4 §

En fråga om förbud tas upp av Marknadsdomstolen efter ansökan av Konsumentombudsmannen. Beslutar Konsumentombudsmannen för ett visst fall att inte göra någon ansökan, får ansökan göras av en sammanslutning av näringsidkare, konsumenter eller löntagare.

En ansökan om förbud får göras av Konsumentombudsmannen. Om Konsumentombudsmannen för ett visst fall beslutar att inte göra någon ansökan, får ansökan göras av en sammanslutning av näringsidkare, konsumenter eller löntagare.

4 a §

Om en sammanslutning av näringsidkare gör sannolikt att utgången i målet kan ha betydande intresse för medlemmarna i sammanslutningen får domstolen efter ansökan av sammanslutningen tillåta att den, vid sidan av en enskild part, medverkar i förfarandet och i samband med det åberopar bevisning.

En ansökan om medverkan ska vara skriftlig och innehålla de skäl som den grundas på.

Parterna ska beredas tillfälle att yttra sig över ansökan. Ansökan får inte bifallas om parten på den sidan som ansökan om medverkan avser motsätter sig detta.

4 b §

Konsumentombudsmannen ska kallas till förhandling i mål enligt denna lag, även om han eller hon inte är sökande.

7 §

En fråga om förbud får i fall som inte är av större vikt prövas av Konsumentombudsmannen genom att den som antas ha använt ett oskäligt avtalsvillkor föreläggs förbud till godkännande omedelbart eller inom viss tid (förbuds föreläggande).

Har ett förbuds föreläggande godkänts, gäller det som förbud av Marknadsdomstolen. Godkännande efter den i föreläggandet utsatta tiden gäller dock inte.

Närmare bestämmelser om förbuds föreläggande meddelas av regeringen.

Om ett förbuds föreläggande har godkänts, gäller det som en dom som har fått laga kraft. Ett godkännande efter den i föreläggandet utsatta tiden gäller dock inte.

8 c §²

Konsumentombudsmannens beslut enligt 8 § och 8 a § samt om vitesföreläggande efter en sådan uppmaning överklagas till Stockholms tingsrätt.

Tingsrättens beslut överklagas hos Marknadsdomstolen.

Konsumentombudsmannens beslut enligt 8 och 8 a §§ samt om vitesföreläggande enligt 8 b § får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

9 §

Talan om utdömande av vite förs vid allmän domstol av Konsumentombudsmannen. I fråga om vite som Marknadsdomstolen har förelagt på talan av någon annan får talan om utdömande föras även av denne.

En talan om utdömande av vite förs vid Patent- och marknadsdomstolen av Konsumentombudsmannen. Om vite har förelagts på talan av någon annan får talan om utdömande föras även av honom eller henne.

9 a §

Delgivning av domar och beslut av domstol som innefattar ett vitesföreläggande får ske enligt 34–37 §§ delgivningslagen (2010:1932) endast om det med beaktande av vad som har framkommit i det enskilda delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

9 b §

Bestämmelsen i 18 kap. 16 § rättegångsbalken ska inte tillämpas i mål enligt 3 §. I sådana mål får rätten bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål och ärenden som har inletts i tingsrätt eller hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.

² Senaste lydelse 2007:2. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

3. Om huvudförhandling har inletts före ikraftträdandet ska handläggningen i tingsrätten eller hovrätten dock slutföras enligt äldre bestämmelser.

25 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Registreringsmyndighetens beslut att *avskriva* en anmälan eller att vägra registrering får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol *inom två månader från beslutets dag*. Detsamma gäller beslut enligt 13 § tredje stycket och 15 §.

16 §

Registreringsmyndighetens beslut att *skriva av* en anmälan *om registrering* eller att vägra registrering får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 13 § tredje stycket och 15 §. *Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

26 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 6 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap. 6 §¹

Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att en anmälan avskrivits eller en registrering har vägrats enligt 3 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller ett sådant beslut av registreringsmyndigheten som avses i 10 kap. 5 § tredje stycket.

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten enligt 10 kap. 5 § tredje stycket. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2004:318.

27 Förslag till lag om ändring i rättshjälpslagen (1996:1619)

Härigenom föreskrivs att 16 § rättshjälpslagen (1996:1619) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

När rättshjälp har beviljats, betalar staten kostnaderna för bevisning vid allmän domstol, Arbetsdomstolen och Marknadsdomstolen. Om annat inte följer av lag eller föreskrifter som lämnats med stöd av lag lämnas ersättning för bevisning med skäligt belopp.

Föreslagen lydelse

16 §

När rättshjälp har beviljats, betalar staten kostnaderna för bevisning vid allmän domstol och Arbetsdomstolen. Om inte något annat följer av lag eller föreskrifter som lämnats med stöd av lag lämnas ersättning för bevisning med skäligt belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

28 Förslag till lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 7 §, 7 kap. 5 §, 8 kap. 3 §, 9 kap. 2, 5, 5 c och 7 b §§ och 10 kap. 3, 5 och 6 §§ växtförädlarrättslagen (1997:306) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

7 §¹

Om någon inför Statens jordbruksverk påstår sig ha bättre rätt till växtsorten än sökanden och är *saken* oviss, kan verket förelägga honom eller henne att väcka talan vid *allmän* domstol inom viss tid vid påföljd att påståendet annars lämnas utan avseende vid ansökans fortsatta prövning.

Om en tvist om bättre rätt är inledd vid domstol, kan registreringsansökan förklaras vilande i väntan på att målet slutligt avgörs.

Om någon inför Statens jordbruksverk påstår sig ha bättre rätt till växtsorten än sökanden och *saken* är oviss, kan verket förelägga honom eller henne att väcka talan vid domstol inom viss tid vid påföljd att påståendet annars lämnas utan avseende vid ansökans fortsatta prövning.

7 kap.

5 §

En tvångslicens meddelas av *allmän domstol*, som även bestämmer i vilken omfattning växtsorten får utnyttjas samt fastställer ersättningen och övriga villkor för licensen. När väsentligt ändrade förhållanden motiverar det, kan domstolen på yrkande upphäva licensen eller fastställa nya villkor för den.

En tvångslicens meddelas av *domstolen*, som även bestämmer i vilken omfattning växtsorten får utnyttjas samt fastställer ersättningen och övriga villkor för licensen. När väsentligt ändrade förhållanden motiverar det, kan domstolen på yrkande upphäva licensen eller fastställa nya villkor för den.

8 kap.

3 §

Allmän domstol skall på talan om det häva registreringen av en växtsort, om

1. växtsorten på ansökningsdagen eller, om innehavaren av växtförädlarrätten åtnjutit prioritet, på den dag från vilken prioritet har getts inte uppfyllde kravet på nyhet i 3 kap. 2 § eller kravet på särskiljbarhet i 3 kap. 3 §,

2. växtsorten vid den tidpunkt som anges under 1 inte uppfyllde kravet

Domstolen ska på yrkande häva registreringen av en växtsort, om

¹ Senaste lydelse 2005:1216.

på enhetlighet i 3 kap. 4 § eller kravet på stabilitet i 3 kap. 5 §, såvida sorten har registrerats huvudsakligen på grundval av upplysningar som sökanden tillhandahållit,

3. växtsorten har registrerats i strid med 3 kap. 7 §, eller

4. växtsorten har registrerats för någon som inte var berättigad till det och talan inte har väckts om överföring av registreringen.

En registrering får inte hävas på den grunden att den som fått registreringen har haft rätt till bara en viss andel i växtförädlarrätten.

9 kap.

2 §²

På yrkande av innehavaren av växtförädlarrätten eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja växtsorten får *allmän domstol* vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till intrång i växtförädlarrätten att fortsätta med det.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

På yrkande av innehavaren av växtförädlarrätten eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja växtsorten får *domstolen* vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till intrång i växtförädlarrätten att fortsätta med det.

Första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

5 §

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

5 c §³

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av den domstol där rättegång om intrånget pågår. I övrigt gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i rättegångsbalken om tvistemål som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmel-

² Senaste lydelse 2009:115.

³ Senaste lydelse 2009:115. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. *För prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken.* Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

Talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt informationsföreläggande.

serna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. *Ett beslut* om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet.

7 b §⁴

Ett beslut om intrångsundersökning meddelas av den domstol där rättegång som rör intrånget pågår. Om rättegång inte är inledd, gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i rättegångsbalken om tvistemål som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska dock inte tillämpas.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av innehavaren av växtförädlarrätten eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja växtsorten. Om rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av innehavaren av växtförädlarrätten eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja växtsorten. Om *en* rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

⁴ Senaste lydelse 2009:115. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrågsundersökning som uppkommer då rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under rättegång.

I övrigt ska en fråga om intrågsundersökning som uppkommer då *en* rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan *har* uppkommit under *en* rättegång.

10 kap.

3 §

Om det enligt rättegångsbalken inte finns någon behörig domstol för en talan om bättre rätt till en växtsort, om hävning av registreringen av en växtsort, om överföring av sådan registrering, om tvångslicens eller om fastställelse enligt 1 §, skall talan väckas vid Stockholms tingsrätt.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag. Detsamma gäller i mål om bättre rätt till växtsort enligt 5 kap. 7 §.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrågsundersökning.

5 §⁵

Statens jordbruksverks slutliga beslut får överklagas av den som beslutet *angår*, om det *har gått honom eller henne emot*.

Ett beslut genom vilket ansökan om registrering bifalls får dock överklagas endast av den som i behörig ordning har framställt en invändning mot ansökan. *Aterkallar invändaren sitt överklagande, får detta ändå prövas, om det finns särskilda skäl.*

Ett beslut genom vilket ett yrkande om överföring enligt 5 kap. 8 § har bifallits får överklagas av sökanden. Den som har

Statens jordbruksverks slutliga beslut får överklagas av den som *berörs* av beslutet.

Ett beslut genom vilket *en* ansökan om registrering bifalls får dock överklagas endast av den som i behörig ordning har framställt en invändning mot ansökan.

Ett beslut genom vilket ett yrkande om överföring enligt 5 kap. 8 § har bifallits får överklagas av sökanden. Den som har

⁵ Senaste lydelse 2005:1216.

framställt yrkande om överföring får överklaga ett beslut genom vilket yrkandet avslagits.

framställt ett yrkande om överföring får överklaga ett beslut genom vilket yrkandet har avslagits.

6 §⁶

Ett beslut av Statens jordbruksverk överklagas till Patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av Patentbesvärsrätten överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen inom två månader från beslutets dag. Därvid tillämpas 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om överklagande av kammarrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut ska innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning i Högsta förvaltningsdomstolen och om de grunder på vilka ett sådant tillstånd meddelas.

Ett beslut av Statens jordbruksverk överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har avgjorts av Patentbesvärsrätten före ikraftträdandet.
 3. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

⁶ Senaste lydelse 2010:1405. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

29 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Talan ska väckas vid

1. *Marknadsdomstolen* i fråga om förbud och ålägganden som avses i marknadsföringslagen (2008:486) och i fråga om förbud enligt lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden,
2. Förvaltningsrätten i Stockholm i fråga om sådan särskild avgift som avses i radio- och tv-lagen (2010:696),
3. *tingsrätt som är behörig enligt 10 kap. rättegångsbalken eller Stockholms tingsrätt* i fråga om utdömande av vite.

Föreslagen lydelse

5 §¹

Talan ska väckas vid

1. *Patent- och marknadsdomstolen* i fråga om förbud och ålägganden som avses i marknadsföringslagen (2008:486), i fråga om förbud enligt lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden *och i fråga om utdömande av vite*,
2. Förvaltningsrätten i Stockholm i fråga om sådan särskild avgift som avses i radio- och tv-lagen (2010:696).

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

¹ Senaste lydelse 2010:726.

30 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:575) om europabolag dels att 32 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 33 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

32 §¹

Bolagsverkets beslut att *avskriva* en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra att utfärda ett intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 28 eller 31 §. *Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Finansinspektionens beslut enligt 9 b § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 11 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. *Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 29 § får överklagas till allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 29 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då bolaget fick del av beslutet. Ett beslut enligt 29 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt tredje stycket gäller lagen (1996:242) om

Bolagsverkets beslut att *skriva av* en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra att utfärda ett intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 28 eller 31 §. *Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.*

Finansinspektionens beslut enligt 9 b § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 11 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

¹ Senaste lydelse 2013:734.

*domstolsärenden.**33 §*

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 29 § får överklagas till allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 29 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då bolaget fick del av beslutet. Ett beslut enligt 29 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

31 Förslag till lag om ändring i försäkringsavtalslagen (2005:104)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § och 10 kap. 12 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §¹

Talan om åläggande enligt 2 § väcks vid Marknadsdomstolen.

En talan om åläggande enligt 2 § väcks vid Patent- och marknadsdomstolen.

En sådan talan får väckas

1. i fråga om information som avses i 2 kap. 2 §, av näringsidkare som berörs av marknadsföringen, och

2. i fråga om information som avses i 2 kap. 4–7 §§, av den näringsidkare som har ingått avtal om försäkring med försäkringsbolaget.

Talan får också väckas av en sammanslutning av näringsidkare.

I mål om åläggande enligt 2 § gäller i övrigt de bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) som reglerar förfarandet i mål om åläggande att lämna information enligt 24 § den lagen.

10 kap.

12 §²

Talan om åläggande enligt 11 § väcks vid Marknadsdomstolen.

En talan om åläggande enligt 11 § väcks vid Patent- och marknadsdomstolen.

En sådan talan får väckas

1. i fråga om information som avses i 2 §, av näringsidkare som berörs av marknadsföringen, och

2. i fråga om information som avses i 4–8 §§, av den näringsidkare som har ingått avtal om försäkring med försäkringsbolaget.

Talan får också väckas av en sammanslutning av näringsidkare.

I mål om åläggande enligt 11 § gäller i övrigt de bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) som reglerar förfarandet i mål om åläggande att lämna information enligt 24 § den lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

¹ Senaste lydelse 2008:509.

² Senaste lydelse 2008:509.

32 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att 31 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 kap.

2 §¹

Följande beslut av Bolagsverket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut i ärenden enligt 7 kap. 17 §, 9 kap. 9, 9 a, 25, 26 eller 27 § eller 10 kap. 22 §,

2. beslut i tillståndsärenden enligt 8 kap. 9 §, 30 § eller 37 § andra stycket, 9 kap. 15 §, 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § eller 24 kap. 22 §,

3. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,

4. beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 23 kap. 46 §,

5. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering,

5. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering i andra fall än det som anges i andra stycket,

6. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 §,

7. beslut i ärenden enligt 28 kap. 5 § andra stycket,

8. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap. 3 §.

Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma enligt 27 kap. 2 § överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

Överklagandet ska ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

Ett överklagande ska ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2014:539.

33 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

Härigenom föreskrivs att 15 och 16 §§ lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

Ett åläggande enligt 11 § får förenas med vite. *Talan* om utdömande av vite som förelagts med stöd av denna lag förs vid tingsrätt av Konkurrensverket. *Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva en sådan talan.*

Ett åläggande enligt 11 § får förenas med vite. *En talan* om utdömande av vite som *har* förelagts med stöd av denna lag förs vid *Patent- och marknadsdomstolen* av Konkurrensverket.

16 §

Beslut av Konkurrensverket om åläggande enligt 11 § får överklagas *hos Marknadsdomstolen*. *Vid handläggningen i Marknadsdomstolen tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden*. I fråga om rättegångskostnader skall dock gälla vad som föreskrivs i 31 kap. rättegångsbalken.

Ett beslut av Konkurrensverket om åläggande enligt 11 § får överklagas *till Patent- och marknadsdomstolen*. I fråga om rättegångskostnader i ett sådant ärende ska 31 kap. rättegångsbalken *tillämpas*.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

34 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet

Härigenom föreskrivs att 5 och 6 §§ lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Talan om åläggande enligt 4 § väcks vid Marknadsdomstolen. ^{5 §¹} *En talan om åläggande enligt 4 § väcks vid Patent- och marknadsdomstolen.*

En sådan talan får väckas av

1. en franchisetagare i ett sådant avtal som avses i 4 §,
2. en sammanslutning av näringsidkare, eller
3. en annan sammanslutning som har ett befogat intresse av att företräda näringsidkare.

Den som har talerätt enligt andra stycket har rätt att delta i rättegången som intervenient enligt 14 kap. rättegångsbalken.

I mål om åläggande enligt 4 § gäller i övrigt de bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) som reglerar förfarandet och fördelningen av rättegångskostnader i mål om åläggande att lämna information enligt 24 § den lagen. Bestämmelserna i 28, 42–46 och 61 §§ om Konsumentombudsmannen ska dock inte tillämpas.

Ett åläggande enligt 4 § *skall* förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. ^{6 §} Ett åläggande enligt 4 § *ska* förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Talan om utdömande av vite väcks vid den tingsrätt som är behörig enligt 10 kap. rättegångsbalken. En sådan talan får alltid väckas vid Stockholms tingsrätt. *En talan om utdömande av vite väcks vid Patent- och marknadsdomstolen.*

Talan får väckas av den som har begärt vitesföreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

¹ Senaste lydelse 2008:511.

35 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:595) om europakooperativ

dels att 40 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 41 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

40 §¹

Bolagsverkets beslut att *avskriva* en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 36 eller 39 §. *Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 16 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. *Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 37 § får överklagas till allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 37 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 37 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt tredje

Bolagsverkets beslut att *skriva av* en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 36 eller 39 §. *Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.*

Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 16 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

¹ Senaste lydelse 2013:733.

stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

41 §

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 37 § får överklagas till allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 37 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag da europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 37 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

36 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs i fråga om marknadsföringslagen (2008:486)¹
dels att 50, 54–58, 60 och 62 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 50, 54 och 62 §§ ska utgå,
dels att 36, 47–49, 51, 52, 59, 61 och 66 §§ och rubrikerna närmast före 51 och 59 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det närmast efter rubriken Var och av vem talan får väckas ska införas en ny paragraf, 46 a §, och närmast före 46 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §

För att säkerställa ett anspråk på marknadsstörningsavgift får *rätten* besluta om kvarstad. I sådant fall gäller *föreskrifterna* i 15 kap. rättegångsbalken om kvarstad för fordran.

För att säkerställa ett anspråk på marknadsstörningsavgift får *domstolen* besluta om kvarstad. I ett sådant fall gäller *bestämmelserna* i 15 kap. rättegångsbalken om kvarstad för fordran.

Behörig domstol

46 a §

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål om

1. förbud som avses i 23 §,
2. åläggande som avses i 24 eller 25 §,
3. marknadsstörningsavgift enligt 29 §,
4. kvarstad enligt 36 §,
5. skadestånd enligt 37 §,
6. utdömande av vite enligt 49 §, och
7. oriktig eller vilseledande ursprungsbeteckning enligt 66 §.

47 §²

Talan om förbud eller åläggande enligt 23, 24 eller 25 § väcks vid Marknadsdomstolen. Om samma kärande, eller en annan kärande i samråd med denne,

¹ Senaste lydelse av 58 § 2013:112.

² Ändringen innebär bl.a. att första och tredje styckena tas bort.

samtidigt väcker en talan om marknadsstörningsavgift enligt 29 § eller skadestånd enligt 37 § med anledning av marknadsföringen, ska dock en talan om förbud eller åläggande väckas vid Stockholms tingsrätt.

Talan om förbud eller åläggande får väckas av

1. Konsumentombudsmannen,
2. en näringsidkare som berörs av marknadsföringen, eller
3. en sammanslutning av konsumenter, näringsidkare eller löntagare.

Ett interimistiskt beslut enligt 27 § meddelas av den domstol där en rättegång enligt första stycket pågår.

En talan om förbud eller åläggande enligt 23, 24 eller 25 § får väckas av

48 §³

Talan om marknadsstörningsavgift enligt 29 § väcks vid Stockholms tingsrätt av Konsumentombudsmannen.

Om Konsumentombudsmannen i ett visst fall beslutar att inte föra talan om marknadsstörningsavgift, får en enskild näringsidkare som berörs av marknadsföringen eller en sammanslutning av näringsidkare väcka en sådan talan.

Beslut om kvarstad enligt 36 § meddelas av den domstol där en rättegång om marknadsstörningsavgift pågår. Om talan ännu inte har väckts gäller i fråga om behörig domstol vad som föreskrivs i första stycket.

En talan om marknadsstörningsavgift enligt 29 § väcks av Konsumentombudsmannen.

49 §⁴

Talan om utdömande av vite som har förelagts med stöd av denna lag väcks vid en tingsrätt som är behörig enligt 10 kap. rättegångsbalken. En sådan talan får alltid väckas vid Stockholms tingsrätt.

Talan får väckas av den som har begärt vitesföreläggandet och av Konsumentombudsmannen.

En talan om utdömande av vite får väckas av den som har begärt vitesföreläggandet och av Konsumentombudsmannen.

³ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

⁴ Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

Överklagande**Överklagande av vissa beslut**

51 §

Konsumentombudsmannens beslut enligt 42–44 §§ samt om vitesföreläggande efter en sådan uppmaning överklagas hos *Stockholms tingsrätt*. Detsamma gäller beslut om ersättning enligt 46 § eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av nämnda paragraf.

Konsumentombudsmannens beslut enligt 42–44 §§ samt om vitesföreläggande efter en sådan uppmaning överklagas till *Patent- och marknadsdomstolen*. Detsamma gäller beslut om ersättning enligt 46 § eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av nämnda paragraf.

52 §⁵

Tingsrätts domar och beslut och beslut i mål och ärenden enligt denna lag överklagas hos Marknadsdomstolen. Domar och beslut i mål om utdömande av vite som har förelagts med stöd av denna lag överklagas dock hos hovrätt enligt vad som föreskrivs i lagen (1985:206) om viten.

Beslut under rättegången i frågor som avses i 27 § och 40 § första stycket får överklagas särskilt. Besluten ska vid handläggningen i *Marknadsdomstolen* anses röra åtgärd enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Beslut under rättegången i frågor som avses i 27 § och 40 § första stycket får överklagas särskilt. Besluten ska vid handläggningen i *Patent- och marknadsöverdomstolen* anses röra en åtgärd enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Handläggningen vid *Stockholms tingsrätt* och *Marknadsdomstolen***Handläggningen i *domstolen***59 §⁶

Om något annat inte följer av denna lag ska föreskrifterna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas på mål om förbud eller åläggande enligt 23, 24 eller 25 § och mål om marknadsstörningsavgift enligt 29 §.

I mål om skadestånd enligt 37 § gäller vad som är föreskrivet i

Bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas på mål om förbud eller åläggande enligt 23, 24 eller 25 § och mål om marknadsstörningsavgift enligt 29 §.

I mål om skadestånd enligt 37 § tillämpas bestämmelserna i rätte-

⁵ Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

⁶ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

rättegångsbalken om tvistemål där
förlikning om saken är tillåten.

*I ärenden som avses i 51 §
gäller lagen (1996:242) om dom-
stolsärenden, om något annat inte
följer av denna lag.*

gångsbalken om tvistemål där
förlikning om saken är tillåten.

61 §⁷

Om en talan enligt denna lag har väckts av någon annan än Konsumentombudsmannen ska rätten underrätta ombudsmannen om rättegången.

*När ett mål om marknadsstö-
rningsavgift eller skadestånd väcks
ska tingsrätten underrätta
Marknadsdomstolen om rätte-
gången.*

66 §

Regeringen *kan* med avseende på främmande stat bestämma att följande ska gälla.

I fråga om en vara som är försedd med en oriktig eller vilseledande ursprungsbezeichnung, genom vilken varan direkt eller indirekt anges vara frambragd eller tillverkad i den främmande staten eller i en region eller ort i den främmande staten, får åtgärd enligt 39 § beslutas även i andra fall än som avses där. Detta gäller dock inte om beteckningen enligt handelsbruk endast tjänar till att märka ut varans art eller om den åtföljs av en uppgift som tydligt anger att varan inte har frambragts eller tillverkats i den angivna staten eller på den angivna orten.

Talan om åtgärd enligt andra stycket väcks vid Stockholms tingsrätt av Konsumentombudsmannen eller, om denne har beslutat att inte väcka talan, av någon som driver rörelse med varor av samma slag som den vara som talan avser.

Regeringen *får* med avseende på *en* främmande stat bestämma att följande ska gälla.

En talan om en åtgärd enligt andra stycket väcks av Konsumentombudsmannen eller, om denne har beslutat att inte väcka talan, av någon som driver rörelse med varor av samma slag som den vara som talan avser.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Mål och ärenden som har inletts i tingsrätt eller hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
3. Om huvudförhandling har inletts före ikraftträdandet ska handläggningen i tingsrätten eller hovrätten dock slutföras enligt äldre bestämmelser.

⁷ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

37 Förslag till lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurrenslagen (2008:579)¹
dels att 3 kap. 26 § och 8 kap. 4–11 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 8 kap. 6 och 8 §§ ska utgå,
dels att 3 kap. 2, 3, 5, 15, 19, 21 och 32 §§, 4 kap. 13–16 och 21 §§,
 5 kap. 3, 11, 18 och 20 §§, 6 kap. 2 §, 7 kap. 1 och 2 §§ och 8 kap. 1–
 3 §§ ska ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 8 kap. 1 § ska sättas närmast före 8 kap.
 2 §,
dels att det närmast före 8 kap. 1 § ska införas en ny rubrik av följande
 lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §

Om Konkurrensverket i ett visst fall beslutar att inte meddela ett åläggande enligt 1 §, får *Marknadsdomstolen göra det på talan av ett företag som berörs av överträdelsen*. En sådan talerätt gäller dock inte i de fall verket har tillämpat artikel 13 i rådets förordning (EG) nr 1/2003.

Om Konkurrensverket i ett visst fall beslutar att inte meddela ett åläggande enligt 1 §, får ett företag som berörs av överträdelsen *väcka talan om ett sådant åläggande*. En sådan talerätt gäller dock inte i de fall verket har tillämpat artikel 13 i rådets förordning (EG) nr 1/2003.

3 §

Om det finns särskilda skäl, får ett åläggande enligt 1 § meddelas för tiden till dess att frågan slutligt har avgjorts. *Marknadsdomstolen* får meddela ett sådant åläggande bara sedan rättegång inletts.

Om det finns särskilda skäl, får ett åläggande enligt 1 § meddelas för tiden till dess att frågan slutligt har avgjorts. *Domstolen* får meddela ett sådant åläggande bara sedan rättegång inletts.

5 §²

Stockholms tingsrätt får på talan av Konkurrensverket besluta att ett företag ska betala en särskild avgift (*konkurrensskadeavgift*), om företaget eller någon som handlar på dess vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 101

Domstolen får på talan av Konkurrensverket besluta att ett företag ska betala en särskild avgift (*konkurrensskadeavgift*), om företaget eller någon som handlar på dess vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 101

¹ Senaste lydelse av 8 kap. 11 § 2013:113.

² Senaste lydelse 2010:642.

eller 102 i EUF-fördraget.

Avgiften tillfaller staten.

Innan Konkurrensverket väcker talan om konkurrensskadeavgift mot ett företag, ska företaget ges tillfälle att yttra sig över verkets utkast till stämmningsansökan.

eller 102 i EUF-fördraget.

15 §³

På ansökan av ett företag som anmäler en överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 101 i EUF-fördraget ska Konkurrensverket i ett beslut förklara om förutsättningarna för eftergift enligt 12 § första stycket är uppfyllda. Ett sådant beslut är bindande för verket *samt för Stockholms tingsrätt och Marknadsdomstolen.*

På ansökan av ett företag som anmäler en överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § eller i artikel 101 i EUF-fördraget ska Konkurrensverket i ett beslut förklara om förutsättningarna för eftergift enligt 12 § första stycket är uppfyllda. Ett sådant beslut är bindande för verket *och domstol i mål enligt 5 §.*

19 §

Ett avgiftsföreläggande som har godkänts ska efter klagan undanröjas under de förutsättningar som anges i 59 kap. 6 § första stycket rättegångsbalken. *Vad* som där sägs om strafföreläggande och den misstänkte gäller *därvid* i stället avgiftsföreläggande respektive företag.

Den som vill klaga ska göra det skriftligen *hos Stockholms tingsrätt* inom ett år från det att föreläggandet godkändes. I mål om klagan på ett avgiftsföreläggande är Konkurrensverket motpart.

Har ett avgiftsföreläggande undanröjts, får företaget inte därefter åläggas skyldighet att betala en högre konkurrensskadeavgift för samma överträdelse.

Ett avgiftsföreläggande som har godkänts ska efter klagan undanröjas under de förutsättningar som anges i 59 kap. 6 § första stycket rättegångsbalken. *Det* som där sägs om strafföreläggande och den misstänkte gäller *då* i stället avgiftsföreläggande respektive företag.

Den som vill klaga ska göra det skriftligen *till Patent- och marknadsdomstolen* inom ett år från det att föreläggandet godkändes. I mål om klagan på ett avgiftsföreläggande är Konkurrensverket motpart.

Om ett avgiftsföreläggande har undanröjts, får företaget inte därefter åläggas skyldighet att betala en högre konkurrensskadeavgift för samma överträdelse.

21 §

För att säkerställa ett anspråk på konkurrensskadeavgift får *rätten* besluta om kvarstad. *Därvid* gäller *föreskrifterna* i 15 kap. rättegångsbalken om kvarstad för fordran.

För att säkerställa ett anspråk på konkurrensskadeavgift får *domstolen* besluta om kvarstad. *I ett sådant fall* gäller *bestämmelserna* i 15 kap. rättegångsbalken om kvar-

³ Senaste lydelse 2010:642.

Om talan om konkurrensskadeavgift ännu inte har väckts, ska en ansökan om kvarstad dock prövas av Stockholms tingsrätt. stad för fordran.

32 §⁴

Frågor om förbud enligt 27 § eller omprövning enligt 31 § andra stycket prövas av Stockholms tingsrätt på talan av Konkurrensverket. Talan om omprövning av ett meddelat förbud får också väckas av den som förbudet riktar sig mot.

Konkurrensverket får väcka talan om förbud enligt 27 § eller omprövning enligt 31 § andra stycket. En talan om omprövning av ett meddelat förbud får också väckas av den som förbudet riktar sig mot.

Om Konkurrensverket för ett visst fall beslutar att inte väcka en talan om förbud enligt 27 §, får talan väckas av ett företag som berörs av förfarandet eller av verksamheten.

4 kap.

13 §

Om Konkurrensverket inom den i 11 § angivna fristen har beslutat om särskild undersökning, får verket väcka talan vid Stockholms tingsrätt om förbud enligt 1 § eller åläggande enligt 2 §.

Om Konkurrensverket inom den i 11 § angivna fristen har beslutat om särskild undersökning, får verket väcka talan om förbud enligt 1 § eller åläggande enligt 2 §.

Talan ska väckas inom tre månader från ett beslut om särskild undersökning. Innan Konkurrensverket väcker talan, ska den som avses med talan ges tillfälle att yttra sig över verkets utkast till stämningsansökan.

Har Konkurrensverket beslutat att lämna en företagskoncentration utan åtgärd, får talan enligt första stycket väckas endast om verkets beslut har grundat sig på oriktig uppgift som lämnats av part eller annan medverkande i koncentrationen.

Om Konkurrensverket har beslutat att lämna en företagskoncentration utan åtgärd, får talan enligt första stycket väckas endast om verkets beslut har grundat sig på oriktig uppgift som lämnats av en part eller annan medverkande i koncentrationen.

14 §

På begäran av Konkurrensverket får Stockholms tingsrätt förlänga fristen i 13 § andra stycket med högst en månad i sänder, om parterna i koncentrationen samtycker. I de fall annan medverkande anmält koncentrationen enligt

På begäran av Konkurrensverket får Patent- och marknadsdomstolen förlänga fristen i 13 § andra stycket med högst en månad i sänder, om parterna i koncentrationen samtycker. I de fall annan medverkande anmält koncentra-

⁴ Senaste lydelse 2009:1280.

7 § 2 krävs även dennes samtycke. Om koncentrationen ägt rum på det sätt som anges i 3 § andra meningen, är förvärvarens samtycke tillräckligt.

Om det finns synnerliga skäl, får fristen förlängas utan sådant samtycke som anges i första stycket.

tionen enligt 7 § 2 krävs även dennes samtycke. Om koncentrationen ägt rum på det sätt som anges i 3 § andra meningen, är förvärvarens samtycke tillräckligt.

får fristen förlängas utan sådant

15 §

Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får inte meddelas senare än sex månader efter det att talan väckts vid *Stockholms tingsrätt*.

Den i första stycket angivna fristen får förlängas under samma förutsättningar som anges i 14 §. Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får dock inte meddelas senare än två år efter det att företagskoncentrationen uppkom.

Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får inte meddelas senare än sex månader efter det att talan väckts.

16 §

Om *Stockholms tingsrätts* dom överklagas, ska *Marknadsdomstolen* avgöra målet inom tre månader från det att tiden för överklagande gick ut. Bestämmelserna i 15 § andra stycket gäller också för *Marknadsdomstolens* prövning.

Om *Patent- och marknadsdomstolens* dom överklagas, ska *Patent- och marknadsöverdomstolen* avgöra målet inom tre månader från det att tiden för överklagande gick ut. Bestämmelserna i 15 § andra stycket gäller också för *Patent- och marknadsöverdomstolens* prövning.

21 §

Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får omprövas, om det finns anledning att upphäva eller mildra förbudet eller åläggandet därför att detta inte längre behövs eller inte längre är lämpligt.

Talan om omprövning ska väckas vid *Stockholms tingsrätt* av Konkurrensverket eller av någon som berörs av avgörandet.

En talan om omprövning ska väckas av Konkurrensverket eller av någon som berörs av avgörandet.

5 kap.

3 §⁵

Stockholms tingsrätt får på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag för att utreda om det har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i

Patent- och marknadsdomstolen får på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag för att utreda om det har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller

⁵ Senaste lydelse 2010:642.

artikel 101 eller 102 i EUF- 7 § eller i artikel 101 eller 102 i fördraget, om EUF-fördraget, om

1. det finns anledning att anta att en överträdelse har skett,
2. företaget inte rättar sig efter ett åläggande enligt 1 § första stycket 1 eller det annars finns risk för att bevis undanhålls eller förvanskas, och
3. vikten av att åtgärden vidtas är tillräckligt stor för att uppväga det intrång eller annat men som åtgärden innebär för den som drabbas av åtgärden.

Lydelse enligt SFS 2015:402

Föreslagen lydelse

11 §

Åtgärder enligt 1 eller 6 § första stycket får inte avse en skriftlig handling

1. vars innehåll kan antas vara sådant att en advokat eller en advokats biträde inte får höras som vittne om innehållet, och
2. som innehas av advokaten eller biträdet eller av den som tystnadsplikten gäller till förmån för.

Om Konkurrensverket anser att en viss handling bör omfattas av en undersökning och den som åtgärden avser åberopar att handlingen är skyddad enligt första stycket, ska handlingen omedelbart förseglas och skyndsamt överlämnas till *Stockholms tingsrätt* av Konkurrensverket.

Tingsrätten ska utan dröjsmål pröva om handlingen ska omfattas av Konkurrensverkets undersökning.

Om Konkurrensverket anser att en viss handling bör omfattas av en undersökning och den som åtgärden avser åberopar att handlingen är skyddad enligt första stycket, ska handlingen omedelbart förseglas och skyndsamt överlämnas till *Patent- och marknadsdomstolen* av Konkurrensverket.

Domstolen ska utan dröjsmål pröva om handlingen ska omfattas av Konkurrensverkets undersökning.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

Frågor om förhandsgodkännande enligt artikel 21.3 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 prövas av *Stockholms tingsrätt* på ansökan av Konkurrensverket.

Om beslut om förhandsgodkännande meddelats enligt första stycket, gäller bestämmelserna i 17 § om handräckning.

Frågor om förhandsgodkännande enligt artikel 21.3 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 prövas av *Patent- och marknadsdomstolen* på ansökan av Konkurrensverket.

20 §⁶

Efter begäran av en myndighet i en stat med vilken Sverige har

Efter *en* begäran av en myndighet i en stat med vilken Sverige

⁶ Senaste lydelse 2010:642.

ingått en överenskommelse om rättslig hjälp i konkurrensärenden får *Stockholms tingsrätt* på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag eller någon annan för att bistå den andra staten med att utreda om någon har överträtt den statens konkurrensregler, om

har ingått en överenskommelse om rättslig hjälp i konkurrensärenden får *Patent- och marknadsdomstolen* på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag eller någon annan för att bistå den andra staten med att utreda om någon har överträtt den statens konkurrensregler, om

1. det som föreskrivs i 5 § 1–3 är uppfyllt, och

2. det förfarande som utreds är av ett slag som vid tillämpningen av denna lag eller Europeiska unionens konkurrensregler skulle ha innefattat en överträdelse av förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 101 eller 102 i EUF-fördraget, om något av dessa regelverk hade tillämpats på förfarandet.

I fall som avses i första stycket gäller bestämmelserna i 6–13 §§.

6 kap.

2 §

Talan om att döma ut vite som förelagts med stöd av denna lag förs av Konkurrensverket *vid tingsrätt*. I fråga om vite som *Marknadsdomstolen* har förelagt på talan av ett företag får talan om att döma ut vitet föras även av det företaget.

En talan om att döma ut vite som *har* förelagts med stöd av denna lag förs av Konkurrensverket. I fråga om vite som *har förelagts* på talan av ett företag får talan om att döma ut vitet föras även av det företaget.

Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva en talan enligt första stycket.

7 kap.

1 §

Beslut av Konkurrensverket i följande frågor får överklagas *hos Marknadsdomstolen*:

Beslut av Konkurrensverket i följande frågor får överklagas *till Patent- och marknadsdomstolen*:

1. åtgärder enligt 2 kap. 3 § andra stycket,
2. ålägganden som verket har meddelat enligt 3 kap. 1 § första stycket eller 3 §,
3. beslut enligt 3 kap. 4 § andra stycket,
4. förbud eller ålägganden enligt 4 kap. 12 § tredje stycket,
5. ålägganden enligt 5 kap. 1 §, och
6. återkallelser av undantag enligt artikel 29.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003.

Andra beslut av Konkurrensverket enligt denna lag får inte överklagas.

⁷ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

2 §⁸

Domar och beslut av Stockholms tingsrätt i mål och ärenden enligt denna lag överklagas hos Marknadsdomstolen. För domar och beslut i mål om skadestånd gäller detta dock endast när ett sådant mål handlagts gemensamt med ett mål om konkurrensskadeavgift enligt 8 kap. 7 §.

Första stycket gäller inte i mål där talan förs om att döma ut vite enligt 6 kap. 2 §.

Beslut av tingsrätten i frågor som avses i 3 kap. 30 § och 4 kap. 17 § får överklagas särskilt.

Beslut av Patent- och marknadsdomstolen i frågor som avses i 3 kap. 30 § och 4 kap. 17 § får överklagas särskilt.

8 kap.

Behörig domstol1 §⁹

Om något annat inte följer av denna lag tillämpas i domstol de bestämmelser som anges i 2–4 §§.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål om

1. åläggande som avses i 3 kap.

2 §,

2. konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 §,

3. kvarstad enligt 3 kap. 21 §,

4. skadestånd enligt 3 kap. 25 §,

5. förbud som avses i 3 kap. 27 och 31 §§ och 32 § andra stycket,

6. förbud eller åläggande som avses i 4 kap. 13, 17, 20 och 21 §§, och

7. utdömande av vite enligt 6 kap. 2 §.

I andra fall än som avses i första stycket tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden.

En talan enligt första stycket 4 får även väckas vid en tingsrätt som är behörig enligt 10 kap. rättegångsbalken.

2 §¹⁰

Bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas i mål som avses i

⁸ Senaste lydelse 2009:1280. Ändringen innebär bl.a. att första och andra styckena tas bort.

⁹ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:1280.

- 3 kap. 2, 5, 27 och 31 §§ samt 32 § andra stycket,
- 3 kap. 21 § och 4 kap. 17 §, även om någon talan inte väckts, och
- 4 kap. 13 och 20 §§ samt 21 § andra stycket.

Bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas i ärenden som inleds genom en ansökan till Patent- och marknadsdomstolen.

3 §

I mål om undanröjande av godkänt avgiftsföreläggande enligt 3 kap. 19 § tillämpas följande bestämmelser.

Vid handläggningen i *Stockholms tingsrätt* tillämpas 52 kap. 2, 3 och 5–12 §§ rättegångsbalken. Bestämmelser som avser hovrätt gäller *därvid* i stället för *tingsrätten*.

I fråga om överklagande av *tingsrättens* beslut med anledning av klagan på avgiftsföreläggande gäller 49 och 52 kap. rättegångsbalken. Det som där sägs om hovrätten gäller i stället *Marknadsdomstolen*.

Tingsrätten och Marknadsdomstolen får besluta att ett avgiftsföreläggande tills vidare inte får verkställas.

Vid handläggningen i *Patent- och marknadsdomstolen* tillämpas 52 kap. 2, 3 och 5–12 §§ rättegångsbalken. Bestämmelser som avser hovrätt gäller *då* i stället för *Patent- och marknadsdomstolen*.

I fråga om överklagande av *Patent- och marknadsdomstolens* beslut med anledning av klagan på avgiftsföreläggande gäller 49 och 52 kap. rättegångsbalken. Det som där sägs om hovrätten gäller i stället *Patent- och marknadsöverdomstolen*.

Domstolen får besluta att ett avgiftsföreläggande tills vidare inte får verkställas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål och ärenden som har inletts i tingsrätt eller hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Om huvudförhandling har inletts före ikraftträdandet ska handläggningen i tingsrätten eller hovrätten dock slutföras enligt äldre bestämmelser.

38 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:510) om lufttransporter

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (2010:510) om lufttransporter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §¹

Ett lufttrafikföretag, dess agent eller en researrangör som vägrar personer med funktionsnedsättning eller nedsatt rörlighet transport i strid med artiklarna 3–4.2 i förordning (EG) nr 1107/2006 får åläggas att erbjuda transporterna i fråga. Åläggandet får förenas med vite.

Ett lufttrafikföretag, dess agent eller en researrangör som erbjuder priser på ett diskriminerande sätt i strid med artikel 23.2 i förordning (EG) nr 1008/2008 får förbjudas att göra det. Förbudet får förenas med vite.

Talan om åläggande enligt första stycket och förbud enligt andra stycket väcks vid Marknadsdomstolen av Konsumentombudsmannen.

En talan om åläggande enligt första stycket och förbud enligt andra stycket väcks vid Patent- och marknadsdomstolen av Konsumentombudsmannen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

¹ Senaste lydelse 2014:1349.

39 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden

Härigenom föreskrivs att 4 och 5 §§ lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Ett åläggande enligt 1 § får förenas med vite. Detta gäller dock inte om åläggandet riktar sig mot någon i dennes egenskap av upphandlande myndighet enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, upphandlande enhet enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller upphandlande myndighet eller enhet enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

Talan om utdömande av vite som förelagts med stöd av denna lag förs av Konkurrensverket vid tingsrätt. Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva en sådan talan.

En talan om utdömande av vite som förelagts med stöd av denna lag förs av Konkurrensverket vid Patent- och marknadsdomstolen.

5 §

Beslut av Konkurrensverket om åläggande enligt 1 § får överklagas hos Marknadsdomstolen. Vid handläggningen i Marknadsdomstolen tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden. I fråga om rättegångskostnader tillämpas dock 31 kap. rättegångsbalken.

Beslut av Konkurrensverket om åläggande enligt 1 § får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen. I fråga om rättegångskostnader tillämpas 31 kap. rättegångsbalken.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål och ärenden som har inletts i tingsrätt eller hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 3. Om huvudförhandling har inletts före ikraftträdandet ska handläggningen i tingsrätten eller hovrätten dock slutföras enligt äldre bestämmelser.

¹ Senaste lydelse 2012:475.

40 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1390) om utnämning av domare

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2010:1390) om utnämning av domare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag avser utnämning av ordinarie domare. Dessa är

1. justitieråd tillika ordförande, justitieråd tillika avdelningsordförande och övriga justitieråd i Högsta domstolen och Högsta förvaltningsdomstolen,

2. president, lagman samt råd tillika vice ordförande på avdelning och övriga råd i hovrätt och kammarrätt,

3. lagman, chefsrådman och rådman i tingsrätt och förvaltningsrätt,

4. tekniska råd,

5. ordförande i Marknadsdomstolen, 5. patentråd,

6. ordförande tillika chef och övriga ordförande i Arbetsdomstolen,

7. patenträttsråd tillika ordförande, patenträttsråd tillika avdelningsordförande, patenträttsråd tillika vice ordförande och övriga patenträttsråd i Patentbesvär-rätten, 7. ordförande i Försvarsunder-rättledomstolen.

7. ordförande i Försvarsunder-rättledomstolen.

8. ordförande i Försvarsunder-rättledomstolen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

¹ Senaste lydelse 2010:1887.

41 Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Härigenom föreskrivs i fråga om varumärkeslagen (2010:1877) dels att 3 kap. 20 § och 10 kap. 12 § ska upphöra att gälla, dels att 3 kap. 13, 14, 16, 19 och 21 §§, 8 kap. 3 §, 9 kap. 3 och 6 §§, 10 kap. 6, 10 och 11 §§ och rubrikerna närmast före 3 kap. 13 och 19 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Överlämnande till tingsrätt

Överlämnande till domstol

13 §

Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan helt eller delvis, ska Patent- och registreringsverket underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet eller, om bestridandet avser endast en del av yrkandet, ärendet i den bestridda delen ska överlämnas till tingsrätt.

En begäran om överlämnande ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket inom en månad från den dag då underrättelsen om bestridandet sändes till sökanden. I sin begäran ska sökanden ange de omständigheter och de bevis som åberopas, samt ange vad som ska styrkas med varje bevis. Sökanden ska samtidigt ge in de skriftliga bevis och andra handlingar som åberopas.

Har sökanden begärt överlämnande i rätt tid, ska Patent- och registreringsverket överlämna ärendet till en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig. Har sökanden inte begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet avskrivas i den del det är bestritt.

Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan helt eller delvis, ska Patent- och registreringsverket underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet eller, om bestridandet avser endast en del av yrkandet, ärendet i den bestridda delen ska överlämnas till domstol.

Om sökanden har begärt överlämnande i rätt tid, ska Patent- och registreringsverket överlämna ärendet till domstolen. Om sökanden inte har begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet skrivas av i den del det är bestritt.

14 §

En underrättelse om att innehavaren har bestritt ansökan enligt 13 § första stycket ska innehålla en upplysning om

1. att sökanden kan begära överlämnande till tingsrätt,
2. inom vilken tid en sådan begäran ska ges in,
3. vad en sådan begäran ska innehålla, och
4. vad som i övrigt anges i 13 §.

1. att sökanden kan begära överlämnande till domstol,

16 §

Innehavaren av en registrering som hävts enligt 15 § får ansöka om återvinning. En sådan ansökan ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket inom en månad från dagen för beslutet.

Har innehavaren ansökt om återvinning i rätt tid, ska Patent- och registreringsverket överlämna ärendet till *en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig*. I annat fall ska verket avvisa ansökan.

Om innehavaren har ansökt om återvinning i rätt tid, ska Patent- och registreringsverket överlämna ärendet till domstolen. I annat fall ska verket avvisa ansökan.

Den fortsatta handläggningen vid tingsrätten

Den fortsatta handläggningen i domstolen

19 §

Om ett ärende har överlämnats till *en tingsrätt*, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till Patent- och registreringsverket. De handlingar som sökanden gett in ska anses som stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när *rätten* beslutar om målets handläggning.

Om ett ärende har överlämnats till *domstolen*, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till Patent- och registreringsverket. De handlingar som sökanden gett in ska anses som stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när *domstolen* beslutar om målets handläggning.

21 §¹

Om ett ärende har överlämnats till *en tingsrätt* ska kändanden betala föreskriven tilläggsavgift. I ett sådant fall ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla tilläggsavgiften.

Om ett mål där Patent- och registreringsverket har beslutat om hävning avvisas av *tingsrätten* på grund av att tilläggsavgiften inte har betalats, ska *tingsrätten* samtidigt undanröja Patent- och registreringsverkets beslut.

Om ett ärende har överlämnats till *domstolen* ska kändanden betala föreskriven tilläggsavgift. I ett sådant fall ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla tilläggsavgiften.

Om ett mål där Patent- och registreringsverket har beslutat om hävning avvisas av *domstolen* på grund av att tilläggsavgiften inte har betalats, ska *domstolen* samtidigt undanröja Patent- och registreringsverkets beslut.

8 kap.

3 §

På yrkande av den som innehar ett varukännetecken enligt 1 kap. 6–8 §§, eller av den som på grund av licens har rätt att utnyttja ett varukännetecken, får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller

¹ Senaste lydelse 2014:253.

medverkar till varumärkesintrång att fortsätta med det.

Om käranden visar sannolika skäl för att varumärkesintrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till varukännetecknet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *intill* dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utskökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet. Talan ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

Om käranden visar sannolika skäl för att varumärkesintrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till varukännetecknet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden *till* dess att målet slutligt har avgjorts eller *något* annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utskökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

9 kap. 3 §²

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av den domstol där rättegången om intrånget pågår. I övrigt gäller i fråga om behörig domstol det som

² Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

föreskrivs i 10 kap. 6 § för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång. Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol, ska dock inte tillämpas.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. För prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

Talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet. Talan ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om nytt informationsföreläggande.

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet.

6 §³

Ett beslut om inträngsundersökning får meddelas av den domstol där rättegången om intrånget pågår. Om rättegång inte är inledd, gäller i fråga om behörig domstol det som föreskrivs i 10 kap. 6 § för där avsedda mål och i rättegångsbalken om tvistemål för andra fall som rör intrång. Det

³ Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

som föreskrivs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol, ska dock inte tillämpas.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess att annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under rättegång.

Innan ett beslut om intrångsundersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess att annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan uppkommit under en rättegång.

10 kap.

6 §

Om det inte finns någon domstol som enligt rättegångsbalken är behörig att ta upp ett mål om hävning av registreringen av ett varumärke, om varumärkesintrång eller om fastställelse, väcks talan vid Stockholms tingsrätt.

Talan som avses i 5 § och i artikel 96 i rådets förordning (EG) nr 207/2009 om gemenskapsvarumärken väcks vid Stockholms tingsrätt.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i

1. mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, och

2. mål som avses i artikel 96 i rådets förordning (EG) nr 207/2009 om gemenskapsvarumärken.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

10 §⁴

Ett slutligt beslut av Patent- och registreringsverket enligt denna

Ett slutligt beslut av Patent- och registreringsverket enligt denna

⁴ Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

lag får överklagas till *Patentbesvärsrätten* inom två månader från dagen för beslutet.

Ett slutligt beslut i ett ärende om registrering av ett varumärke får överklagas endast av sökanden. Detsamma gäller för ett slutligt beslut i ett ärende om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige.

Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot en registrering får överklagas endast av innehavaren av varumärket och av invändaren. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige får överklagas endast av innehavaren av den internationella varumärkesregistreringen och av invändaren. *Återkallar en invändare sin talan, får denna ändå prövas, om det finns särskilda skäl. Talan får dock inte prövas om det till grund för den endast har åberopats hinder som avses i 2 kap. 8–10 §§.*

Ett slutligt beslut av Patentbesvärsrätten får överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet. Vid ett överklagande till Högsta förvaltningsdomstolen tillämpas 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291). Patentbesvärsrättens beslut ska innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning i Högsta förvaltningsdomstolen och om de grunder på vilka ett sådant tillstånd meddelas.

Denna paragraf gäller inte beslut i ärenden om administrativ hävning av en registrering.

lag får överklagas till *Patent- och marknadsdomstolen* inom två månader från dagen för beslutet.

Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot en registrering får överklagas endast av innehavaren av varumärket och av invändaren. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige får överklagas endast av innehavaren av den internationella varumärkesregistreringen och av invändaren.

11 §

Ett beslut enligt 3 kap. 15 § om administrativ hävning av en registrering av ett varumärke får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut genom vilket ett ärende har överlämnats till tingsrätt eller avskrivits enligt 3 kap. 13 § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om

Ett beslut enligt 3 kap. 15 § om administrativ hävning av en registrering av ett varumärke får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut om överlämnande till domstol eller avskrivning enligt 3 kap. 13 § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning

administrativ hävning får överklagas till <i>tingsrätt</i> inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.	får överklagas till <i>Patent- och marknadsdomstolen</i> inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.
--	--

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har avgjorts av Patentbesvärsrätten före ikraftträdandet.
 3. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.
 4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

42 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:434) om ändring i patentlagen (1967:837)

Härigenom föreskrivs att 57 e, 59 b och 65 §§ patentlagen (1967:837) i stället för lydelsen enligt lagen (2014:434) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:434

Föreslagen lydelse

57 e §

Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas av den domstol som avses i 65 §, om inte något annat följer av 65 a §.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *andra* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. För prövning av frågan får det även hållas förhör enligt 37 kap. rättegångsbalken. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

Talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet och ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med en sådan talan får talan föras om ett nytt informationsföreläggande.

Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i *första* stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite får föras av den som har ansökt om föreläggandet.

59 b §

Ett beslut om intrångsundersökning meddelas av den domstol som avses i 65 §, om inte något annat följer av 65 a §.

En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja

uppfinningen. Om en rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång.

65 §

Stockholms tingsrätt är, om inte något annat följer av 65 a §, rätt domstol i mål som gäller

1. bättre rätt till patentsökt uppfinning,
2. patents ogiltighet eller överföring av patent,
3. meddelande av tvångslicens, fastställande av nya villkor för eller upphävande av sådan licens eller rätt som avses i 53 § andra stycket,
4. patentintrång,
5. fastställelse enligt 63 §,
6. bestämmande av ersättning enligt 78 §, eller
7. skadestånd enligt 93 b §.

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om inte något annat följer av 65 a §. Detsamma gäller i mål om bättre rätt till patentsökt uppfinning.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

43 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:836) om näringsförbud

Härigenom föreskrivs att 17, 18 och 31 §§ lagen (2014:836) om näringsförbud ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Yrkande om näringsförbud enligt 7 § får framställas av Konkurrensverket.

Yrkandet får framställas i ett mål om konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:579). Om inte annat följer av denna lag, ska bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas. Vid omröstning i rätten gäller 29 kap. rättegångsbalken.

Om Konkurrensverket inte för talan om konkurrensskadeavgift, får verket i stället framställa ett yrkande om näringsförbud genom ansökan hos Stockholms tingsrätt. Ett beslut av tingsrätten överklagas i sådant fall till Marknadsdomstolen.

Ett yrkande om näringsförbud enligt 7 § får framställas av Konkurrensverket.

Yrkandet får framställas i ett mål om konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:579). Om inte *något* annat följer av denna lag, ska bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas. Vid omröstning i rätten gäller 29 kap. rättegångsbalken.

Om Konkurrensverket inte för talan om konkurrensskadeavgift, får verket i stället framställa ett yrkande om näringsförbud genom ansökan till Patent- och marknadsdomstolen.

18 §

Om inte annat föreskrivs i denna lag, ska ett sådant ärende om näringsförbud som avses i 16 § och 17 § tredje stycket handläggas enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Tingsrätten ska hålla sammanträde, om detta inte är uppenbart obehövligt.

Vid sammanträdet ska tingsrätten bestå av en lagfaren domare och tre nämndemän. Ärendet ska avgöras i samma sammansättning. I fall som avses i 17 § tredje stycket ska tingsrätten dock vara sammansatt på det sätt som anges i

Om inte *något* annat föreskrivs i denna lag, ska ett sådant ärende om näringsförbud som avses i 16 § och 17 § tredje stycket handläggas enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Tingsrätten eller Patent- och marknadsdomstolen ska hålla sammanträde, om detta inte är uppenbart obehövligt.

Vid sammanträdet ska tingsrätten bestå av en lagfaren domare och tre nämndemän. Ärendet ska avgöras i samma sammansättning. I fall som avses i 17 § tredje stycket ska Patent- och marknadsdomstolen vara sammansatt på det

8 kap. 10 § första stycket konkur- sätt som anges i 4 kap. 8 § lagen
renslagen (2008:579). (2016:000) om patent- och mark-
nadsdomstolar.

Vid omröstning i rätten gäller 29 kap. rättegångsbalken.

Utöver vad som följer av lagen om domstolsärenden får rätten besluta om nytt vitesföreläggande eller hämtning till rätten antingen omedelbart eller till en senare dag, om den som ansökan riktas mot trots föreläggande om personlig inställelse inte inställer sig till sammanträdet eller inställer sig genom ombud.

31 §

I ärenden om upphävande av näringsförbud tillämpas 16 § första och andra styckena, 17 § tredje stycket och 18 § tredje och fjärde styckena om ansökan om förbud.

Ett ärende om upphävande av näringsförbud ska tas upp av den tingsrätt som tidigare har handlagt målet eller ärendet om näringsförbud. Rör ärendet inte upphävande av ett förbud enligt 7 §, får det även tas upp av rätten i den ort där sökanden har sin hemvist, om rätten med hänsyn till utredningen, kostnaderna och andra omständigheter finner det lämpligt.

Ett ärende om upphävande av näringsförbud ska tas upp av den domstol som tidigare har handlagt målet eller ärendet om näringsförbud. Rör ärendet inte upphävande av ett förbud enligt 7 §, får det även tas upp av rätten i den ort där sökanden har sin hemvist, om rätten med hänsyn till utredningen, kostnaderna och andra omständigheter finner det lämpligt.

I ärendet är den myndighet som har yrkat näringsförbud eller myndigheten i den ort där sökanden har sin hemvist motpart till sökanden.

Ett ärende om upphävande av förbud får avgöras utan sammanträde, om saken ändå kan utredas tillfredsställande.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
 2. Mål och ärenden enligt 7 § som har inletts i Stockholms tingsrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.

44 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:1344)
med kompletterande bestämmelser till EU:s
tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Andra skyldigheter än att lämna information föreskrivs för järnvägsföretag, biljettutfärdare, stationsförvaltare, researrangörer, transportörer, resebyråer och terminaloperatörer i

1. artiklarna 9.1–9.4, 18.3–18.5, 19, 22.1, 23, 24, 27 och 28 i tågpassagerarförordningen,

2. artiklarna 4, 7–8.4, 9.1, 10–13.2, 15.4 och 24 i fartygspassagerarförordningen, och

3. artiklarna 4, 8, 9, 10.1, 10.3, 10.4, 11.1, 13–15, 17.3, 26 och 27 i busspassagerarförordningen.

Den som inte fullgör en sådan skyldighet får åläggas att göra det. Åläggandet får förenas med vite. En talan om ett sådant åläggande väcks vid *Marknadsdomstolen* av Konsumentombudsmannen.

Den som inte fullgör en sådan skyldighet får åläggas att göra det. Åläggandet får förenas med vite. En talan om ett sådant åläggande väcks vid *Patent- och marknadsdomstolen* av Konsumentombudsmannen.

I ett tillsynsärende om en skyldighet som avses i första stycket tillämpas 42–45 §§ marknadsföringslagen (2008:486) och det som i övrigt gäller enligt den lagen vid tillämpning av de bestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.